

bb 87. jan verbeeck fellépése az erkel színházban

t ol/tm/m/bs

1963. október 15.

kedden az erkel színház aida előadásán belga vendégművész, jan verbeeck, a genti operaház tagja énekelte radames szerepét. a királyt várhelyi endre, ammerist delly rózi, aida-t déry gabriella, rami-t szalma ferenc és amonasrot losonczy györgy énekelte. a nagyszerű előadásban lukács miklós vezényelt. /mti/

...-

Me

-44-

21.15/n

VÉGE

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 350-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. október 16.

bb 1. nyolcvanezer budapesti dolgozó az esti iskolákban - biztosítják a felnőtt -oktatáshoz szükséges pedagógus-létszámot

i hi/j/m/zs

1963. október 16.

Budapesten az új tanévben körülbelül 80.000 felnőtt vesz részt szervezett oktatásban. A statisztikák azonban azt is jelzik, hogy a továbbtanuló felnőttek évről-évre növekvő száma ellenére a budapesti dolgozók nagy százaléka nem végezte el az általános iskola 8 osztályát. A fővárosi tanács oktatási osztálya ezért fokozott gondot fordít arra, hogy a már meglévő és az ezután induló esti iskolák zavartalan működéséhez kellő számú pedagógus álljon rendelkezésre. A nevelők általában szívesen vállalják ezt a többletmunkát. Jelenleg már 63 pedagógus a dolgozók általános iskoláiban, 110 nevelő középiskolai tanfolyamon főhivatásként tanít. Az esti iskolákba a következő években is biztosítják a megfelelő pedagógus-létszámot.

A szakemberek véleménye szerint a felnőtt-oktatás tananyaga nem felel meg eléggé az élet, a munka követelményeinek. Ezért most a szakszervezetek budapesti tanácsa és a fővárosi tanács oktatási osztálya munkaközösséget hoz létre a felnőtt-oktatással huzamosabb ideje foglalkozó pedagógusokból. Az ő hozzáértő véleményük, gyakorlati tapasztalataik felhasználásával dolgozzák majd ki az esti iskolák korszerű tananyagát, amelyet a pedagógusok szélesebb körével is megvitatnak. /mti/

...-

Me

-1-

bb 2. művészportrék a televízióban

1 s/hné vm fm

1963. október 16.

a magyar televízió az elmúlt negyedévhez hasonlóan az év utolsó hónapjaiban is három alkalommal sugároz olyan műsort, amely egy-egy előadóművészt mutat be a közönségnek. a negyedik negyedév művész-portréit, tolnay klári és kiss manyi színművészekről, valamint orosz adél és róna viktor balettművészekről készítették. a 20-25 perces adás keretében filmfelvételről ismét megelevenedik egy-egy nagyszerű előadás, részletek láthatók a művészek kiemelkedő szerepeiből.

orosz adél és róna viktor balett-estjét előreláthatólag a karácsonyi műsorban sugározza a magyar televízió.-/mti/

...

bb 3. őszi ibolyanyílás baranyában - nagyméretű másod-és harmadvirágzás az ország legdélibb vidékén

vid j vm ká

1963. október 16.

baranya megyében, az ország legdélibb vidékén, szokatlan méretű másod-, sőt harmadvirágzást idézett elő az utóbbi hetek száraz, meleg időjárása. a mediterrán jellegű éghajlat alatt gyakori jelenség a növények őszi újraéledése, a természet ilyen bőkezűségére azonban ritkán van példa. a bőséges csapadék és napfény hatására újból kinyílt az ibolya. előbb csak a védett fekvésű pécsi kertekben, majd a sellye környéki erdőkben is megjelentek ezek a kedves, lila virágok. mégpedig elég nagy csomókban nyíltak ki, úgyhogy pécsett, a széchenyi téren árultak is belőlük. díszbe öltözött több aranyesőbokr is. egyes növényeknél harmadszori virágnyílás történt. pécsett egy tulipánfa áprilisban, júliusban és szeptemberben hozott virágot, a megyében több helyütt - de különösen szigetvár környékén - pedig az akácfaikon a májusi és az augusztusi virágzás után most harmadzor is megjelentek a fehér fűrtök.

mint általában a hasonló természeti jelenségek láttán, sokan most is úgy vélik, hogy a nagyméretű másod-, illetve harmadvirágzás a további száraz, meleg napok előjele. az ilyen jóslás azonban csalóka, hiszen a növények újra-éledése nem a várható időjárást jelöli, hanem a már elmúlt kedvező időjárás következménye./mti/

...

-2-

mo

bb 4. a képzőművészeti kiadó könyvujdonsága: „művészethamisítók - hamisítók művészete”,

1 tf/lk/m/fm

1963. október 16.

a képzőművészeti alap kiadó vállalat gondozásában október végén jelenik meg frank arnau „művészethamisítók - hamisítók művészete”, című szakmunkája. a karácsonyi könyvvásár egyik stágerének ígérkező új kötetet már régóta várják a művészetbarátok.

a szerző 3000 évre visszamenőleg dolgozta fel a műalkotások hamisításának történetét. a hamisítások azonban ennél jóval régebben kezdődtek. egy körülbelül 5000 évvel ezelőtt készített egyiptomi papyrusz - amelyet a stockholmi muzeumban őriznek - feljegyzéseket tartalmaz arról, hogyan lehet színes üvegből „drágakövet”, készíteni. seneca írásai többek között caesar rómaiának gyöngyhamisító műhelyeiről is beszámolnak. - arra a kérdésre, hogy általában mit hamisítanak, a szakemberek egyöntetű válasza: mindent. könyvkötéseket, butort, óratokat, szőnyeget, kelyheket, gyertyatartókat, bélyeget, szarkofágot, festményeket, zárat, szobrokat, porcelánt, metszeteket, rézkarcokat, csipkét, kottákat, kéziratokat, okmányokat, pecsétet, gyűrűket, pénzt, értékpapírokat, érméket - egyszóval mind azt, ami csak gyűjthető és előállítás költséget meghaladó áron értékesíthető.

a tanulmány olvasmányos formában tárgyalja valamennyi hamisítási ág technikáját, ismerteti a festmények, szobrok, nyomdatermékek, iparművészeti alkotások, kerámiák, textiliák és butorok utázmányait készítő kontárok „alkotó módszereit”, részletes leírásokat tartalmaz a könyv a csalásokat leleplező tudományos vizsgálatokról, amelyek közül a legfontosabbak: a fényképezés, ibolyántulú sugarakkal történő átvilágítás, a röntgenfelvételek.

külön fejezet foglalkozik az emberi kultúra leghírhedtebb kalózáinak, a világhírű műalkotások hamisítóinak működésével. ilyen volt például otto wacker német műkereskedő, aki 1927-ben berlinben előkelő galériát nyitott. bemutató termében a többi között 30 „eredeti”, van gogh festményt kínált eladásra. gyűjteményében a németalföldi mester „önarckép”, című művéből és a cidrusos táj, -ból négy-négy, az „olajfák”, -ból három szerepelt. ezek természetesen kivétel nélkül hamisítványok voltak, de borsos áron mégis mindegyik gazdára talált.

/folyt.köv./

-3-

mo

bb 4. /a képzőművészeti ... 1. folyt./ m

az író végül a műalkotások hamisításának százhuszonöt érdekes esetét mondja el. ezek között szerepel arkhimédész ismeretes története is, aki az uszó testekről felállított törvénye alapján fajsúlyméréssel kimutatta, hogy 2. hieron királynak, szürakusza uralkodójának koronája nem szín-aranyból készült, mint ahogy azt addig gondolták. az egyes részletkérdések iránt érdeklődők részére a könyv gazdag szakirodalmi jegyzéket is tartalmaz. a képekkel illusztrált művészettörténeti tanulmány d.szemző piroska fordításában lát napvilágot. /mti/

...-

bb 5. csókák késleltették a fűtési idény megkezdését makón

vid/j/m/ká 1963. október 16.

csongrád megye városaiban sok kellemetlenséget okoznak az egyre szaporodó csókák. tavasszal szegeden és hódmezővásárhelyen tüzoltófecskendőkkel üzték el a legforgalmasabb utvonalak fájáról a hivatlan vendégeket. most pedig makón a kéményseprőknek adnak többletmunkát a madarak. a főtéren több bérház nyáron nem használt kéményeibe hordták össze fészkeiket. a madárbuvóhelyek tömegét találták a makói tüdőgondozó intézet kéményeiben is. csak nehéz és fáradságos munkával tudják eltávolítani a sárból, gallyakból épített, erős fészkeket, s kilakoltatni a fűtési idény megkezdését késleltető csókákat. /mti/

...-

bb 6. jól kamatozik az 1. kerületi kiszisták társadalmi munkája

1 di/gk/m/zs 1963. október 16.

végéhez közeledik a társadalmi munkák évadja, s mint sok más helyen, az 1. kerületben is hozzákezdtek a mérleg elkészítéséhez. a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy évről évre jobban kamatozik a városrész kiszistáinak önkéntes segítségessége, társadalmi munkája. a tervező irodák fiatal mérnökei és technikusai az elmúlt években csaknem 350 ezer forint értékben készítettek tervrajzokat tereprendezésekhez, s egy-egy feladat megoldásához alkalmi művezetőként is hozzájárultak. az idén hasonló nagy értékű tervekkel segítik a bástyasétány kertészeti rendezését, a fehérvári kapu és a palota ut közötti terület rendezését, az iskola utcai óvoda felújítását, az erdő utca és a vándor utca átépítését.

/folyt.köv./

-4-

bb 6. /jól kamatozik ... 1. folyt./ m

a középiskolások évente 15.000-20.000 társadalmi munkaórát teljesítenek. jelenleg, s az év hátralévő hónapjaiban az ostrom utcában, a bástyasétányon, az asztalos jános, a pálya, a tábor a logodi, a bugát, az iskola, a donáti utcában, valamint a bécsi-kapunál és a kapisztrán téren segítik a környék szépítését, csinosítását. a tanács a legjobb dolgozó kisz-szervezeteket dicséretben részesíti. /mti/

...-

bb 7. megkezdték az első lakóház építését a harmat utcai új lakótelepen

i sb/lk vm vg 1963. október 16.

a 42-es építőipari vállalat dolgozói megkezdték az első lakóház építését budapest legfiatalabb lakótelepén. kőbányán, a harmat utca mentén alakítják ki az új városrészt. a következő években összesen 1117 modern lakást, s természetesen bölcsődét, óvodát, iskolát, üzleteket építenek és távfűtéssel látják el az egész lakótelepet.

a vállalat műszaki vezetői az építésgazdasági és szervezési intézet szakértőinek segítségével szakosított építésvezetőséget alakítottak, hogy tudományosan megalapozott munkamódszerrel gyorsítsák meg az építkezést. ez a korszerű módszer a folyamatos termelésszervezési eljárás, amely egyenletesen és gazdaságosan használja ki az építkezés erőit, s megszünteti a szervezetlenséget, a kapkodást. azzal a toronydarúval, amit a lakótelep nagyblokkos épületének összeszerelésére kaptak, eddig évente csak 250-300 lakást tudtak összerakni, de az új szervezési módszer segítségével jövőre már 569 lakást adnak át ezen a lakótelepen. a vállalat dolgozói érdekes újítást vezettek be az épületek alapozásánál is. az alap betonozásával egyidőben helyezik el a ház központi fűtésének fővezetékét, hogy később ne legyen szükség a falak kivésésére. az új módszerek eredményeként előreláthatóan alig hat hónap alatt tudják majd felépíteni a lakótelep 53 lakásos házait. /mti/

...-

- 5 -

bb 8. Lehetséges-e a szemátültetés? - több mint 800 szaruhártya -
átültetés a debreceni szemklinikán - kettesy aladár professzor
nyilatkozata

1 ms/hné-Lm zs

1963. október 16.

a debreceni orvostudományi egyetem szemészeti klinikája világviszonylatban is előkelő helyet foglal el a legkorszerűbb szemészeti eljárások egyikének, a szaruhártya átültetésének alkalmazásában. dr. kettesy aladár professzor, a klinika igazgatója elmondta az mti munkatársának, hogy a klinikán 1951 óta rendszeresen végeznek szaruhártyaátültetést. ez lényegében olyan műtéti eljárás, amellyel azelőtt gyógyíthatatlannak tartott betegek nagy százalékának vissza tudják adni látását.

- a szemet külső burokként veszi körül a csillogó, átlátszó szaruhártya - mondta a professzor. külső sérülések, gyulladás, vagy egyszerűen a szaruhártya degenerációja következtében a hártján szürke foltok, hegek, sőt kimarodások keletkezhetnek. ha ezek a foltok a szembe jutó fény útjába esnek, a látás részben vagy egészen megszűnik. ilyenkor segíthet a betegen a szaruhártya-átültetés. az elszürkült részt megfelelő finom műszerrel kivágjuk, és helyébe átlátszó szaruhártya-darabkát ültetünk, amelyet varratokkal erősítünk meg.

- a jelentkező betegeket négy csoportba soroljuk. a kedvezőnek ítélt esetek 90-95 százalékában a műtét eredményes. a már eleve kétségesnek talált esetek 50-60, a kedvezőtlen esetek 10-15 százalékában tudjuk visszaadni a látást. az utóbbi időben egyre több kilátástalannak tartott esettel is megpróbálkoztunk: többszöri műtéttel sikerült ismét látóvá tenni olyan embereket, akik már öt-hat éve vakok voltak. persze ez a látás nem tökéletes, de a betegek állapotának viszonylagos javulása talán éppen ezekben az esetekben a legszembeszökőbb.

elmondta a professzor, hogy a debreceni klinikán az elmúlt 12 évben több mint 800 szaruhártya-átültetést végeztek, s ennél több hasonló sebészeti beavatkozással az egész világon is csak néhány intézet büszkélkedhet.

- a szaruhártya-átültetési eljárás természetesen nem csodaszer. azt azonban bizvást elmondhatjuk, hogy érdemes vele megpróbálkozni mindaddig, amíg a szem képes a fény érzékelésére. sokan fordulnak a szemész szakemberekhez azzal a kérdéssel: vajon az orvostudomány mai állása szerint megoldható-e a szem átültetése? - nos, ez sajnos egyelőre a kilátástalan vágyálmok közé tartozik.

/folyt.köv./

9.00/a

- 6 -

XL

bb 8. /Lehetséges- e a szemátültetés....1.folyt./-Lm

a szemet nem lehet átültetni, mert ezt az érzékeny szervünket az agyvelő egyik kihelyezett részének tekinthetjük; a szemgolyóban levő ideghártya a központi idegrendszer egyik darabja. már pedig az agyvelőrészeket átültetni nem lehet. egy ilyen operáció ugyanis nem kisebb követelményt állít a szemész elé, mint hogy a látóideg egymillió idegrostját külön-külön összekösse az agyba vezető ideg megfelelő rostjaival - még pedig nyolc másodperc alatt. ha az egymillió idegrost összekapcsolása ennél tovább tart, akkor az ideghártya a vérellátás kimaradása, az oxigén hiánya miatt, véglegesen elpusztul - fejezte be nyilatkozatát kettesy professzor./mti/

--

bb 9. megkezdődtek a nagy őszi lehalászások: 742 vagon „haltermésre”, számítanak a halgazdasági trösztnél - rendszeres halellátást szerveznek októbertől március végéig

1963. október 16.

1 cs/j szb ká

a halgazdasági tröszt 15 100 holdat kitevő tavain ország-szerte megkezdte a nagy őszi lehalászást. rimóczi endre főangronómus tájékoztatásul közölte, hogy tavasztól őszig kedvezett az időjárás a halak fejlődésének, s így az idei „haltermés”, jó közepesnek ígérkezik. nagy kár, hogy a halak legintenzívebb fejlődési időszakában - augusztus közepétől szeptember végéig - abrakhiánnyal küszködtek a tógazdaságok, s így a vártnál legalább 50-54 vagonnal kevesebb lesz a zsákmány súlya. ha ez nincs, az idei őszi rekorderedményeket hozott volna. az előzetes számítások szerint így is eléri a tervezett 742 vagonos fogási eredményt.

a halak zömét most teletető-tavakba gyűjtik, azonnal az idén már októbertől március végéig folyamatosan ellátják a hazai piacokat, boltokat friss áruval, illetve teljesítik a válszállítottakat. jelenleg a folyamatos fogásokból hetenként 7-9 vagonos friss hal - zömmel ponty - érkezik a fővárosba. ugyanennyit visznek exportra is.

az őszi lehalászásnál gondoskodnak a jövő évi jó fogásokról is. külön teletetőbe gyűjtik a tenyészhalakat és az ivadékokat. a „vetés”, nagyobbarányu lesz, mint az utóbbi évtizedekben bár mikor: az egynyaras pontyivadékokból az idei 16 millió helyett 20 milliót, a kétnyarasokból 5 millió helyett hétmilliót bocsátanak majd szabadon a jövő tavasszal. a kihelyezésre kerülő harcslivadékok száma egy év alatt 150 000-től 300 000-re nőtt, a süllőfészkekben pedig az előző évekénél 30-50 százalékkal több ivadék kelt ki, illetve nevelődött az idén. így remény van arra, hogy a halászati szaküzletek a következő években növelhetik az áru választékát is. /mti/

--

9.07/a

XL

- 7 -

bb 10. hol van ma az 50-60 millió évvel ezelőtti felszín -
többször méteres hegy az alföld alatt - elkészült hazánk harmadkori térképe

i tz/gk szb vg

1963. október 16.

igen érdekes, elsősorban a nyersanyagkutatók szempontjából nagyon fontos, de a szakkérdésekben járatlanok számára is érdekes térképet szerkesztett dr. Kőrössy László geológus, az országos kőolaj- és gázipari tröszt osztályvezetője.

térképe azt ábrázolja, hol milyen vastag üledékrétegek fedik hazánk harmadkori, tehát körülbelül 50-60 millió évvel ezelőtti felszíni alakulatait, vagyis a térképen kirajzolódik, milyenek lennének hazánk domborzati viszonyai, ha eltávolítanánk az azóta lerakódott üledékrétegeket.

a kép alapvetően különböznék a maiától, bár egyes vidékeinken - például a Bakonyban, a Mecsekben, a Bükkben és a Budai hegyekben - még ma is nagyjából az akkori felszín taposunk. viszont a Duna-Tisza köze nyugati és a Dunántul keleti pereme ma már néhány száz méternyi üledékréteg alatt fekszik, sőt a Kis-Alföld északi részén, a Jászságban, Szeged környékén és a Békési tájakon az akkori felszín ma már körülbelül 3000 méter mélységben van. a rekordot azonban Dél-Zala tartja, amelynek 50-60 millió évvel ezelőtti felszíne azóta több mint négy kilométeres mélységbe süllyedt.

mivel a különböző területrészekeken különböző mértékű süllyedés következett be, egészen meglepő domborzati viszonyok alakultak ki ebben az eltemetett világban. az évmilliók alatt lezajlott, a szó eredeti értelmében „mélyreható”, változások ilyen megdöbbentő következményeit takarja a Nagy-Alföld ma már „tengersík vidéke”, is. például Turkevétől keletre egészen az országhatárig mélységben egy 40-60 kilométer széles, jó 2000 méter magas hegyvonulat húzódik, amelyet még vagy 1000 méternyi üledék fed. a Duna-Tisza közének déli része, Madaras, Bácsalmás és Tompa környéke alatt szintén egy hasonlóan magas hegység rejtőzik, amelynek csúcsait azonban már 400-500 méternyire a jelenlegi felszín alatt megtalálni. a Sükösd alatti magaslat pedig már 300 méternyire közelíti meg a mai felszínét.

ez a térkép egyébként megdöntött egy régi földtani elképzelést is. mindeddig általános volt a vélemény, hogy hazánk területe alatt egyetlen óriási, kristályos kőzetekből álló „masszívum”, terül el. most viszont bebizonyosodott, hogy az alföldi üledékréteg olyan övezeteket takar, amelyek csaknem olyan erősen törtek és gyürtek, mint akár a Kárpátok homokkő-övezetei. /mti/

--

9.15/a

- 8 -

WSE

bb 11. filmbarátok körei Tolna megyében

1 vid fm szb fm

1963. október 16.

Szekszárdon és Bonyhádon 250, illetve 300 taggal megalakult a Filmbarátok köre. a tagok számára különféle témájú filmeket vetítenek, filmtörténeti és esztétikai előadásokat rendeznek. Bonyhádon a megyei uttorházban külön az ifjúság számára is létrehozzák a Filmbarátok körét. /mti/

--

bb 12. magyar és román kulturális csoportok együttműködése

vid fm/tné szb fm

1963. október 16.

a magyar-román barátság ápolására megállapodás jött létre a Fehérgyarmati járási művelődési ház művészegyüttese és a Szatmárnémeti unió vas- és gépgyár kulturális csoportja között. a két intézmény rendszeresen beszámol egymásnak az együttesek szerepléséről, a kulturális munkában szerzett tapasztalatokról. időnként kölcsönös vendégszereplésre is sor kerül. /mti/

--

bb 13. jövőre újabb campingeket építenek Borsodban

vid te szb ki

1963. október 16.

Borsod megye első campingjét az idén nyitották meg a Bükk hegység egyik legszebb részén, Hollóstatón. a Bükki táborban a nyári és a kora őszi hónapokban mintegy 850 turista talált kényelmes szállásra. a hűvösödő időjárás miatt a tábor a napokban bezárta kapuit és rövidesen megkezdik korszerűsítését. a tavaszi hónapokig gépkocsi parkolóhelyet létesítenek, a táborban új utakat építenek és azokat közvilágítással látják el. a villanyvilágítást a sátrakba is bevezetik.

a Hollóstatói tábor tapasztalatait hasznosítva a megyei idegenforgalmi hivatal úgy tervezi, hogy jövőre újabb elsőosztályu campinget nyit Tokaj községben és Miskolc-Tapolcán. a Tokaji tábor új építik, hogy a gépkocsin érkező turisták autójukat a sátor mellett parkírozhassák. /mti/

--

9.23/a

- 9 -

WSE

bb 14. készül az ötvenedik vizibusz

vid gö-lm ki

1963. október 16.

hamarosan jubileumra kerül sor a magyar hajó és daru-gyár váci telepén: elkészült az 50. vizibusz. a „jubiláns”, egyelőre még a gyár udvarán, bakokon áll. a tervek szerint az év végén kellett volna átadni a megrendelőnek, a mahart-nak, de a hajó készítői elhatározták, hogy október végén vízre-bocsátják és november 7-ére befejezik építését. a hátul nyitott fedélzetű hajót két, összesen 150 lóerős motor hajtja és 150 személyt szállíthat./mti/

--

bb 15. üzemi népi ellenőrzési csoport derítette fel a szénmosási veszteség okait a dunai vasműben

vid te-lm ki

1963. október 16.

a dunai vasműben az idén alakították meg az üzem népi ellenőrzési csoportokat és jelenleg hét ilyen csoport dolgozik a kohászati kombinátban. Legutóbb a kokszevegészeti gyárrészleg népi ellenőrző csoportja végzett fontos vizsgálatot a szénmosónál, ahol a tavalyi átlagos négy százalékos mosási veszteség az idén az év elején 6.5 százalékra növekedett. ez tetemes kárt okoz a vasműnek, mert egy százalék veszteség négy és félmillió forint értéknek felel meg.

az üzemi népi ellenőrzési csoport megállapította, hogy a veszteségnövekedést főleg három tényező okozza. a mosásra nincs érvényes technológiai előírás, a megengedettnél nagyobb a gyárba érkező szén portartalma és nem megfelelő a gépek karbantartása.

a csoport megállapításai alapján a gyárrészleg és az üzem műszaki vezetői kidolgozzák a legfontosabb munkahelyekre a kötelező mosási technológiát, megerősítik a tmk-t és a kutatási csoport részleteiben kidolgozza a szénmosás optimális üzemmétét. ezeken kívül a kokszevegészeti gyárrészlegnél dolgozó műszakiak részére a jövő évi prémium feltételeként a szénmosási veszteség csökkentését határozták meg./mti/

--

9.30/a

- 10 -

14/2

bb 16. szombaton lesz az eötvös Loránd fizikai verseny

i ms/gk-lm zs

1963. október 16.

az eötvös Loránd fizikai társulat október 19-én szombaton délután 3 és 8 óra között az egyetemi fizikai intézet nagy előadótermében /budapest 8., puskin utca 5-7/ rendezi meg idén érettségizetteknek az 1963. évi eötvös Loránd fizikai versenyt. a versenyzők minden segédeszközt igénybe vehetnek./mti/

--

bb 17. „imi-csikók”, indulnak a bécsi nemzetközi versenyeken

i cs/j-lm ká

1963. október 16.

október 20-án rendezik meg bécsben az őszi évad egyik legnagyobb nemzetközi lóverseny-sorozatát, ahol európa valamennyi jelentős lótenyésztő országából érkező telivérek mérik össze erejüket. a múlt év hasonló időszakában ezen a versenyen az imperiál nyerte nagy fölénnyel az 50 000 schillinges ausztriai díjat. az idei bécsi versenyeken ugyan nem lesz ott az imperiál - amerikába készítik a nagy világversenyre, - de indul több „imi-csikó”, /az imperiál féltestvérei/: az ikarus, az imbolygó, a mimi és a dicsekvő/, amelyek szereplése elé várakozással tekintenek a magyar tenyésztési és versenyzési szakemberek egyaránt. a magyar lovascsapat szerdán utnak indult. a nyolc értékes versenylovat különleges szállítógépkocsik viszik az osztrák fővárosba./mti/

--

bb 19. 150 000 hizó családi szükségletre

vid j-lm ká

1963. október 16.

a hajdu-bihar megyei községekben és városokban a kukoricatermés betakarításával egyidőben hizóba állították azokat a sertéseket, amelyeket karácsony táján vágnak le. a szerződés alapján értékesítendő állatok mellett a megyében csaknem 150 000 sertést hizlalnak meg családi szükségletre. tavaly mintegy 140 000 sertést vágtak a hajduságban, ebben az esztendőben az emelkedés a magasabb kukoricatermésnek köszönhető./mti/

--

9.356/a

- 11 -

14/2

bb 18. 51 cukorfokos „aranyfurmint”, termett a mecsek déli lejtőjén

vid j szb ká

1963. október 16.

a mecsek napsütötte déli lejtőjén, a szőlészeti kutató intézet pécsi kísérleti telepén páratlan eredménnyel zajlott le az idei szüret.

Szeptember közepén, amikor a rothadás miatt idő előtt meg kellett kezdeni a szőlő szedését, még úgy tűnt, hogy igen savanyu must kerül majd a hordókba. a szeptembervégi és az októbereleji száraz, meleg időjárás azonban valóságos csodát művelt a fűrtökkel. a víz gyorsan eltávozott a szemekből, és rendkívül erős cukorképződés indult meg. a 12-14 fokos szőlőkben alig néhány hét alatt megkétszereződött, sőt egyes fajtáknál megháromszorozódott a cukortartalom. a legkésőbbben szüretelt szőlők mustja már kivétel nélkül 30 fok felett, sőt a szürkebarát, az olaszrizling és a tramini fajták mustja 40 fok felett volt.

az egyik 500 tőkes kísérleti parcellán „aranyfurmintot”, szüreteltek. a dolgozók nevezték el így a furmintfűrtöket, amelyekből a préseléskor a mézhez hasonló sűrűségű és édességű lé csurgott ki. a mérésnél kiderült, hogy ez a must 51 cukorfokos. a mostanihoz hasonló jó minőségű szüret legutoljára 1934-ben volt a mecsek vidékén, de ilyen magas cukorfoku must akkor sem termett. a kutatók megállapították, hogy az egyébként is kitűnő tulajdonságokkal rendelkező furmintnál szabályos aszusodási folyamat játszódott le az idei őszön. a tokajban megszokott aszusodástól csupán annyiban tért el, hogy mivel igen gyorsan ment végbe a töppedés, a sav nem birt kellő mértékben eltávozni a szemekből. /mti/

--

bb 20. „paprika-sorozás”, szegeden - egyenként válogatják ki a továbbbszaporításra alkalmas csöveket

vid j szb ká

1963. október 16.

a szegedi fűszerpaprika termelő körzetben immár harmadszor szüretelnek. a földekről gépkocsik, vontatók és szekerek hordják a termést.

a szőregi és a 3. számú szegedi telepen különös körültekintéssel történik az átvétel. ide ugyanis csak a kijelölt gazdaságok viszik a paprikát. ezek a termelősövetkezetek elit vetőmagot kaptak továbbbszaporítás céljából. az első szelektálás még a földeken megtörtént, s most a második van soron az átvetőtelepeken. gyakorlott munkások egyenként válogatják a piros csöveket. a hibás, apró vagy görbe terméseket külön teszik, kizárólag egészséges, fejlett paprikákat szárítanak meg, hogy belőlük jó minőségű vetőmagot nyerjenek. a „paprika-sorozáson”, többmillió csövet vizsgálnak meg külön-külön. /mti/

--

9.40/a

- 12 -

bb 22. távlati tervet dolgoznak ki öt vidéki város hőellátására

i szf/tm-lm vg

1963. október 16.

a városok terjeszkedése, új lakónegyedek kialakulása, a városi lakosság számának növekedése halaszthatatlanná teszi, hogy kidolgozzák az ország nagyobb centrumainak távlati hőellátási tervét, a szűkebben levő energiahordozók gazdaságos, arányos elosztása céljából. elsőnek budapest távlati hőellátási komplex-tervét készítik el. a hőenergiagazdasági és tervező vállalat felméri a főváros jelenlegi lakásainak és ezután felépülő lakótelepeinek hőigényét, s javaslatot tesz, hogy a 20 éves távlati tervben milyen rendszert dolgozzanak ki budapest különböző részeinek fűtésére. ez a munka már megkezdődött. a főváros hőellátására az eddig csaknem kizárólagosan használt klasszikus energiahordozókon, a szénen, a fán és a városi gázon kívül nagymértékben számításba veszik a fűtőerőművi melegvízes távfűtést és a földgázfűtést is. hasonló módon tervezik a jövőben a vidéki nagyvárosok fűtését.

az országos tervehivatal és az országos energiagezdaikodási hatóság megbizta a hőenergiagazdasági és tervező vállalatot, hogy dolgozza ki egyelőre öt nagy vidéki város, miskolc, szeged, debrecen, győr és pécs távlati hőellátási komplex-tervét is. a hőterv ebben az évben hozzáfog a munkához. az elgondolás szerint miskolc és debrecen hőellátásában főként a hajduszaszoboszlói földgáz, szeged fűtésében a délalföldi földgáz, meg a városkörnyéki geotermikus energia, a forróvíz, győr és pécs ellátásában pedig az erőművi távfűtés, valamint a dunántúli földgáz kap majd elsősorban szerepet. /mti/

--

bb 26. vizsgáznak a gátörök

vi d j-lm ká

1963. október 16.

a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság területén, ahol a zagyva, a tarna, a tizza és a kőrös állítja nehéz feladat elé a vízügy munkásait, most zajlanak a szokásos őszi gát szemlék. a gátbejárás alkalmából a gátörök elméleti és gyakorlati felkészültségét is ellenőrzik. a vízügyi igazgatóság és a szakmérnökségek vezető szakemberei előtt 103 gátör ad számot ismereteiről. a vizsgáztatással egyidőben bucsuztatják az idős gátöröket is. a 70 évéhez közel járó bíró ferenc a kőrös partjától vett bucsut, ahol három évtizedig őrködött a számára kijelölt mintegy 10-15 kilométeres szakaszon. /mti/

--

9.45/a

- 13 -

WV

bb 21. újabb légkondenzációs berendezések épülnek Angliában
1963. október 16.

i szf/hné szb vg

a nyáron fejezték be az angliai birmingham közelében, rugelay-ben annak az öt gépegységből álló, 600 megawattos erőműnek az építését, amelynek két évvel ezelőtt üzembhelyezett harmadik egysége a magyar találmányu légkondenzációs berendezéssel dolgozik. a napokban megtartott avatóünnepségről most érkezett haza dr. heller lászló műszaki egyetemi tanár, a hőterv főmérnöke, a légkondenzációs berendezés feltalálója, akit feltaláló társával forgó lászlóval együtt meghívtak az avatásra. a professor elmondotta, hogy lord robens, a coal national board, az angol állami szénbányák elnök-vezérigazgatója, únnepi beszédében kiemelte a légkondenzáció jelentőségét és bejelentette, hogy a jövőben több légkondenzációs erőművet telepítenek Angliában olyan bányák közelében, ahol eddig vízhiány miatt nem gondolhattak erőműépítésre. ezt most a légkondenzáció lehetővé teszi. a szénmezőkre telepített erőművek megakarítják a szén szállítási költségét.

időközben az ndk-ban, ellenburgban felépült és közvetlen befejezés előtt áll az az ipari erőmű, amely szintén légkondenzációval működik, és amelynek hűtőtornyához ugyancsak a jászberényi fémnyomó- és lemezművek szállította a hűtőelemeket. novemberben adják át rendeltetésének. a hőtervben készülnék a szovjetunió részére szállítandó légkondenzációs berendezés tervei is, a komplex külkereskedelmi vállalat pedig megkötötte a licenc-szerződést a nyugatnémet preussag céggel, amely 150 megawattos erőművet épít ezzel a hűtőrendszerrel. a franciaországban már korábban eladott találmányi szabadalomon kívül tárgyalnak spanyol és ausztrál vállalatokkal is a légkondenzáció átadásáról. /mti/

bb 25. harmadszor vonultak ki a mezőre az szk-3-as szovjet kombájnok
1963. október 16.

vid j szb ká

a nyírteleki gépállomás szk-3-as kombájnjai ez évben már harmadszor vonultak ki a mezőre. betakarították a nyíregyháza környékén gazdálkodó szövetkezetek kenyérgabonáját, kicsépeltek a borsót, csillagfürtöt, és most hozzáálltak a kukoricátöréshez. a szerelők fogas dobbal látták el a gépeket, s így azok levágják, besilózzák a szarát, letörlik és lemorzsolják a csőről a szemet. egy-egy ilyen átalakított gép naponta 5 hold kukorica termését készíti elő raktározásra. /mti/

9.55/a

- 14 -

KR

bb 23. elfogyott az adósság - tizenháromezer pár cipő terven felül a szigetvári cipőgyárban
1963. október 16.

vid te-lm ki

a szigetvári cipőgyárban az év elején minden munkateremben áttértek a szalagszerű termelésre. mégis az év derekáig az adós üzemek sorába tartoztak, a külföldre szánt cipőkből három és félezer párral készitettek kevesebbet a tervezettnél.

a hibákon szervezési, műszaki intézkedéssel javítottak. a harmadik negyedévben világviszonylatban is a legjobbak közé tartozó korszerű gépeket helyeztek üzembe. az ugynevezett orványolós berendezéssel az eddiginél gyorsabban, szebben végezhető a felsőrészbőr kidolgozása, egyszerűsítették, rövidítették az anyag-előkészítés és mozgatás útját, csökkentették a veszteségsidőt. a gyár dolgozói így először az adósságot törlesztették le, majd a második félévre terven felül tízezer pár női túsarku cipő gyártását vállalták exportra. hétezer párat már elkészitettek, sőt hatezer párral a belföldi rendelést is megtoldották. /mti/

bb 24. szolnok megyében csaknem 300 000 holdra emelkedik az öntözött terület
1963. október 16.

vid j-lm ká

szolnok megyében, ahol az elmúlt 100 év tapasztalata szerint évente átlag 500 milliméter alatt van a természetes csapadék mennyisége, a mezőgazdasági nagyüzemek az öntözés nagyarányu kiszélesítésével ellensúlyozzák a szárazságot.

az idén 100 000 hold szántót, rétet, legelőt öntöztek meg, a most elkészült távlati fejlesztési terv szerint pedig 1980-ig csaknem 300 000 holdra bővítik az öntözött területeket. a második tiszai vizilépcső bekapcsolásával a megye csaknem egész területén lehetőség nyílik majd az öntözésre. kukoricát több mint 50 000 holdon, ipari növényeket csaknem 20 000, szőlő- és takarmányt több mint 120 000, zöldségféléket 25 000 holdon terveznek öntözni. a nagyarányu program megvalósítása a jövő évben kezdődik. a tsz-ek meglévő öntözőtelepeiket 3 000 holddal bővítik. a karcagi lenin tsz-ben 300, a tószegi dózsa tsz-ben 200 holdon építik ki a csőhálózatot. a kunszentmártoni zalka máté tsz-ben befejezik a 900 holdas korszerű nagyüzemi öntözőtelep kialakítását. a jó talajvíz-adottságokkal rendelkező jász- és jászberényi öntözőtelepből pedig 500 hold készül el 1964-ben. a közép-tiszavidéki vízügyi igazgatóság bővíti, korszerűsíti a megyét 330 kilométer hosszan átszelő folyók, patakok mentén levő vízkivételi műveket. /mti/

10.00/a

- 15 -

KR

bb 27. kétmillió tonna szén - lapátolás nélkül

vid te szb ki

1963. október 16.

a komárom megyei szénbányákban eredményesek azok az erőfeszítések, amelyekkel a nehéz fizikai munkától igyekeznek mentesíteni a bányászokat. az idén már 2.5 millió tonna szenet raknak fel gépekkel. ez a mennyiség a termelésnek több mint harminc százaléka. a gépi felrakási terv teljesítése különösen oroszlánynon és dorogon halad jól. az oroszlánynon bányászok előirányzatukat jóval túlteljesítve, már eddig 700 000 tonna szenet raktak fel gépekkel és úgy számítják, hogy az év végéig 750 000 tonnás tervükkel szemben kilencszázezerrel teljesítenek. ezt az eredményt elsősorban a fémbiztosítás fokozásával érik el. frontjaik több mint hetven százaléka már korszerűen biztosított, s az ilyen frontokon eredményesebben dolgoznak a gépek. túlteljesítették gépi felrakási tervüket a dorogi bányászok is. itt főleg a kóta-felrakókat és a tatabányaiaktól átvett, a helyi viszonyoknak megfelelően átalakított, kis páncélskaparókat használják eredményesen. bár mennyiségben a legtöbb szenet - 870 000 tonnát - tatabányán raktak fel géppel, itt öt százalékkal mégis elmaradtak az esedékes tervtől. ennek az az oka, hogy most több olyan kamrafejtést művelnek, ahol még a kis páncélskaparókat sem tudják alkalmazni.

a három szénmedencében együttesen kétmillió tonna szenet raktak már fel az idén géppel. ez azt jelenti, hogy kétmillió óra nehéz fizikai munkától mentesítették a bányászokat. /mti/

--

bb 28. két év alatt 17 millió forint középlejáratu hitelt vettek igénybe a komárom megyei üzemek

vid lk szb ki

1963. október 16.

évről-évre több komárom megyei ipari üzem és állami gazdaság vesz igénybe középlejáratu hitelt gyorsan visszatérülő, önköltségcsökkentő beruházások, a termelést növelő átszervezések megvalósításához. míg tavaly hétmillió, az idén már csaknem 10 millió forint értékű kölcsönt hasznosítanak. a beruházások nagyrészt már megvalósították. a dorogi szénfeldolgozó és vegyipari vállalatnál a 660 000 forintos kölcsönrel a karbidüzemet bővítették. a kölcsönrel 40 százalékkal, évi 5 millió forint értékkel növekszik a karbidüzem termelése és a beruházás két év alatt megtérül. a dorogi szénbányászati tröszt 2,5 millió forintot fordított hasonló módon olyan új szállítóvázat építésére, amellyel egyszerűbbé válik a borókási aknában termelt szén felhozatala.

/folyt.köv./

10.07/a

- 16 -

10e

bb 28. /két év alatt... 1. folyt./- szb

a kölcsön itt 2,5 év alatt fizetődik ki. ugyancsak a szállítás egyszerűsítésére használták fel a beruházási hitelt a komárom megyei vasbetongyár lábatlani üzemében. itt kavicsszállítószalagot szereltek fel, s ezzel munkaerőt és szállítóeszközt takarítanak meg. a tatabányai ipari melléktermék feldolgozó vállalatnál a vörös salak osztályozását korszerűsítették a 400 000 forintos kölcsönrel. az új berendezésekkel csaknem kétszeresére növelték az utak, parkok, sportpályák diszítésére használt vörös salak termelését. /mti/

--

bb 29. „csucson”, a cukorgyárak - naponta 150-180 vagonnal több répát dolgoznak fel a tervezettnél

1 tó/tm szb vg

1963. október 16.

a cukorgyártási idény ebben az évben szeptember 2-20 között kezdődött meg. azóta mind a 11 gyár elérte a „csucst”, vagyis szünet nélkül éjjel-nappal maximális kapacitással dolgozik. a gyárak teljesítménye meghaladja a tervezettet, az előre számított átlag 2 270 vagon helyett 2 400 - 2 450 vagon répát dolgoznak fel naponta. a többlet egyrészt a cukoripar jó műszaki felkészülésének az eredménye, másrészt annak köszönhető, hogy a répa technológiai tulajdonsága kedvezőbb a vártnál. így a cukorgyárak eddig 25 000 vagonnal több répát vettek át és 19 000 vagonnal többet dolgoztak fel, mint tavaly hasonló időszakban.

az eredmények azt bizonyítják, hogy alapos munkát végeztek a karbantartók és bevált az új termelő berendezések többsége is. az idény kezdetére például az ácsi és az ercsi cukorgyár új répavágógépeket, a kaposvári és a mezőhegyesi új mosóberendezést, a szolnoki centrifugákat, több cukorgyár pedig kristályosító vákuum-készüléket kapott. kedvezően érezteti hatását a hatvani cukorgyár új erőművének üzembehelyezése is. mezőhegyesen azonban a vártnál több gondot okoznak az új berendezések - a mézskemence és a mosó - működésében kibukkanó hibák. több méretezési és mechanikai hibát most kell kijavítani, amikor minden idővesztés jelentős károkat okoz.

a jó eredményeket úgy érték el a gyárak, hogy közben komoly gondokkal is szembe találták magukat. egyik ilyen gond a munkaerőhiány. még mindig 600-800, főleg rakodómunkás hiányzik. a cukoripari igazgatóság számított a munkaerő-nehézségekre, éppen ezért a rakodás nagyobbarányu gépesítését tervezte.

/folyt.köv./

10.15/a

- 17 -

10e

bb 29. /,,csucson,, a cukorgyárak -... 1. folyt./- szb

ez jórészt csak terv maradt, mert az igényelt 20 forgóakadós dömperből mindössze ötöt kapott meg. a szállításban - bár a gondok nagyok - még nem volt panasza egymásra a máv-nak és a cukoriparnak. egyik ,,fél,, sem okozott a másiknak fennakadást. az idén elsősorban - energiaellátási gondok is jelentkeznek. a tervezettnél mintegy 30 százalékkal kevesebb ugynevezett vezető-szenet kapott az ipar, s a régi, magas kalóriájú szénre épült kazánoknál érezhető ennek a hiánya. az energetikusoknak fokozott körültekintéssel kell ügyelniük a rendelkezésre álló energia leggazdaságosabb felhasználására.

októberben még nagy feladatok megoldása vár a cukoriparra. úgy tervezik, hogy a hónap végéig átveszik a mezőgazdaságtól az egész termésnek legalább 90 százalékát, ami a múlt év október végéig átvett mennyiségnek majdnem a kétszeresét jelenti. a feldolgozás még így is elhúzódik január végéig, mert a termés a tervezettnél mintegy 50 000 vagonnal többnek ígérkezik. /mt1/

.-.

bb 32. megkezdődött a munka az unesco nemzetközi matematikai tanfolyamán

t ms/gk szb

1963. október 16.

Szerdán a magyar tudományos akadémia matematikai kutató intézetében megkezdték munkájukat az unesco nemzetközi matematikai tanfolyamának hallgatói. az első előadás előtt rényi alfréd akadémikus, az intézet igazgatója és vincze istván igazgatóhelyettes, a tanfolyam vezetője baráti megbeszélésen tájékoztatta a résztvevő ázsiai, afrikai és latin-amerikai fiatal szakembereket a tanfolyam munkájáról és a rendelkezésükre álló lehetőségekről. az előadásokat naponta 9-12 között tartják és délután a hallgatók az intézet könyvtártermében tanulhatnak. minden hallgató egy tutort, ,,gyámot,, kap az intézet munkatársai közül, akihez kérdéseivel fordulhat. a hallgatók között az unesco ajándékként öt angol nyelvű szakmunkát, valamint az előadásokról készített jegyzőkönyveket osztanak ki. a tanfolyam két tárgyát, a valószínűségszámítást és a matematikai statisztikát párhuzamosan adják elő.

a tanfolyamot vincze istván nyitotta meg, majd bográn jánosné, a matematikai kutató intézet tudományos munkatársa tartotta meg az első előadást a valószínűségszámítás elemei címmel. csütörtökön vincze istván előadásával megkezdődik a matematikai statisztika oktatása is. /mt1/

.-.

12.07/a

- 18 -

HE

bb 30. az idén már ezer tonna mezőgazdasági terméket szállítottak salgótarján piacára a termelőszövetkezetek - a kereskedelem téli felkészüléséről tárgyalt a salgótarjáni tanács végrehajtóbizottsága

vid gk-lm fm

1963. október 16.

salgótarján város tanácsának végrehajtóbizottsága szerdai ülésén a kereskedelem téli felkészüléséről, a munkás-város közellátásáról tárgyalt. az ülésen a munkásosztály helyzetéről szóló párthatározat óta eltelt évek egyre növekvő eredményeiről adtak számot. az idei év első kilenc hónapjában például csupán baromfiból volt kevesebb a kereskedelmi és piaci felhozatal, mint a múlt év hasonló időszakában. ugyanakkor től 15 hektoliterrel, burgonyából 250 tonnával, gyümölcsből mintegy 230 tonnával fogyasztott többet a város október közepéig - a múlt év azonos időszakához képest. zöldségfélékből is jóval nagyobb mennyiséget vásároltak salgótarjánban, mint tavaly.

a végrehajtó bizottság megállapítása szerint kielégítőnek mondható ideai ellátásban nagy szerepük volt a piaci áruellátásban résztvevő termelőszövetkezeteknek. a városi tanács megbízásából ugyanis a végrehajtó bizottság tagjai már az év elején tíz termelőszövetkezettel kötötték szerződést az egyenletes áru-felhozatal biztosítására. a tanács fedettpiaci standokat építtetett a közös gazdaságok számára, s azóta a tsz-ek is rendszeresen árusítanak a piacon. a termelőszövetkezetek eddig együttesen több mint 1000 tonna mezőgazdasági terméket: baromfit, tojást, tejet, burgonyát, zöldségféléket és gyümölcsöt szállítottak a városnak.

a téli felkészülés is jobb a múlt évinél. kétszerte több zöldség, 100 tonnával több alma és egyéb árukból is nagyobb mennyiség kerül téli raktározásra. a mék például több mint 4500 tonna árut tartalékol salgótarján téli ellátására. /mt1/

.-.

bb 31. együttműködés a szegedi és a hallei orvosegyetem között

vid gk-lm fm

1963. október 16.

Karl Heinz Sommer, a hallei orvostudományi egyetem dékánja több napot át tanácskozott a szegedi orvostudományi egyetem vezetőivel a két tudományos intézmény együttműködésének lehetőségeiről. megállapodtak abban, hogy az oktatásban, s a tudományos kutatásokban kicserélik tapasztalataikat. az erről szóló szerződést decemberben írják alá. a hallei orvosegyetem dékánja szerdán fejezte be szegedi látogatását. /mt1/

.-.

12.15/a

- 19 -

HE

bb 33. 5200 tsz-dolgozó egészségügyi szűrővizsgálatának tapasztalatairól tárgyalt a sellyei járás vb-ülése

vid gk szb fm

1963. október 16.

a sellyei járásban két éves munkával felmérték a termelőszövetkezeti dolgozók egészségügyi helyzetét. a járást patronáló pécsi orvostudományi egyetem két orvosbrigáddal segítette a nagy munkát. az egyetemi orvosbrigádok 35 kiszálláson 5200 tsz-tagot vizsgáltak meg.

a tapasztalatokról készült jelentést dr. éles istván járási főorvos terjesztette a járási tanács végrehajtó bizottságának szerdai ülésére. többek között ismertette, hogy amióta a járást jódozott konyhasóval látják el erősen csökkent a golyvás megbetegedések száma. a falusi lakosság már sokkal több gondot fordít a személyi higiénára, mint régebben. általános jelenség azonban a rossz fogazat már fiatal korban is. ezért az utóbbi két évben három új fogászati rendelőt létesítettek a sellyei járásban.

a beszámoló alapján a járási tanács végrehajtó bizottsága határozatot hozott, hogy gyógyintézetbe kell küldeni azokat, akiket a vizsgálat alapján erre ajánlottak. ezenkívül több más egészségügyi intézkedés fogantatását rendelte el a végrehajtó bizottság. /mti/

bb 35. „földgáz-láz,, zombón

vid gg szb ki

1963. október 16.

csongrád megyében, különösen üllés környékén, az emlékeztetés éveleji földgáz-kitörések óta feszült figyelemmel kísérik az egyébként igen eredményes szénhidrogén-kutatásokat. a napokban zombón kis furásba kezdtek azzal a céllal, hogy tizenöt-tizenhat méteres norton-kutból vizet nyerjenek. a kutatók legnagyobb meglepetésére víz helyett gáz tört elő a furólukból. nem akartak hinni a szemüknek, égő gyufát tartottak a gomolygó gázhoz, amely abban a pillanatban lángra lobbant.

az esetnek gyorsan híre futott, szinte „földgáz-láz,, tört ki zombón. azt hitték ugyanis, hogy földgázra lettek. a lángokat a tüzoltók eloltották. az üllési geológusok és más szakértők megállapították, hogy zombón közönséges mocsárgázra bukkantak, annak pedig gazdasági jelentősége sajnos nincs. /mti/

12.30/a

..-

- 20 -

bb 34. pécsi gyermeksebészek külföldi kongresszusokon

vid gk szb fm

1963. október 16.

dr. pilaszanovich imre, a pécsi orvostudományi egyetem gyermekgyógyászati klinikájának docense szerdán poznanba utazott, ahol a lengyel gyermeksebészeti társaság 7. kongresszusán tart előadást. ezt követően dr. szöllőssy lászlóval, a pécsi gyermek-klinika docensével együtt utazik a párizsban október 28-29-én sorra kerülő gyermeksebész-kongresszusra, ahol mindketten előadást tartanak. /mti/

..-

bb 36. emlékművet állítanak fel salgótarjánban a felszabadító szovjet hősök tiszteletére

vid gk szb fm

1963. október 16.

szerdán salgótarjánban emlékbizottság alakult a felszabadulás 20. évfordulója ünnepségeinek előkészítésére. a bizottság előterjesztette programtervezetét, amely szerint 1965. április 4-én a város akkorra kiépülő új főterén monumentális emlékművet avatnak a felszabadító szovjet hősök tiszteletére. „salgótarján két évtizede,, címmel a város fejlődését bemutató emlékkönyvet is kiadnak a 20. évfordulóra. több kiállítás is rendeznek. a gyárak, bányák és intézmények kiállításokon mutatják be a 20 év fejlődésének eredményeit és a távlati terveket. előreláthatólag a felszabadulási ünnepség alkalmából avatják majd fel a város most épülő művelődési palotáját, amikor csehszlovák és szovjet művészeti csoportok is vendégszerepelnek salgótarjánban. ezenkívül gazdag sportmüsort egészíti ki a jubileumi ünnepségeket. /mti/

..-

bb 39. megkezdtek a szajoli vasuti felüljáró építését

vid gg szb ki

1963. október 16.

a szajoli vasuti sorompó mellett felüljáró építését kezdték meg. a vasuti pálya szolnoki oldalán nagyteljesítményű földgépek egyengetik a felüljáró kijelölt utvonalát. a vasútépítő vállalat erő- és munkagépei az idén 70 000 köbméter földet mozgatnak meg. a hidépítő vállalat a jövő évben fog hozzá a vasuti síneket áthidaló betonszerkezet építéséhez. /mti/

..-

12.46/- szb

-21-

NE

bb 37. személyszállító kötelpálya, turistaszálló és étterem a kőbánya helyén - silesikló a meddőhányón - érces-kes tervek a megszűnt badacsonyi bazaltbánya épületeinek és felszereléseinek idegenforgalmi felhasználásáról

vid te szb ki

1963. október 16.

a balatoni idegenforgalmi szakemberek és az üdülőhelyi állandó bizottságok az elmúlt napokban badacsonyan helyszíni szemléket és tanácskozásokat tartottak a híres kiránduló- és szőlővidék komplex fejlesztésével kapcsolatban. az üdülőhelyi állandó bizottság az idegenforgalom irányítóival egyetértésben javaslatot és tervet készített az 1965 nyarán megszűnt utolsó bazaltbánya idegenforgalmi célokra való felhasználására. a hegyoldalban levő bánya és a tóparton elhelyezkedő kőtörő üzemi épületei, raktárai és egyes felszereléseit megfelelően kinálkoznak idegenforgalmi létesítmények kialakításához. a kőtörő üzempületében háromszáz személyes turistaszálló, mellette konyha és étterem alakítható ki. az épület nagy előnye, hogy közelében strand van és autóparkirozónak is tágas hely kínálkozik. a szakemberek véleménye szerint a más, kevésbé alkalmas helyre tervezett új campinget is itt lehet elhelyezni. a kőbánya hegyoldalban fekvő épületeiben ugyancsak szálló és vendéglátóhely létesíthető. a bánya kőszállító pályáját aránylag olcsón személyszállításra tehetik alkalmassá. a bazaltbánya platóján kialakítandó turistaközpontból az ország egyik legszebb vidéke, a balaton, a tapolcai és a káli medence csodálatos panorámája tárul a vendégek elé. a bánya meddőhányója alkalmas silesikló pálya kiképzésére.

a már védetté nyilvánított badacsonyon kívül a közvetlen környéket is tájvédelmi körzetté kívánják nyilváníttatni./mti/

--

bb 38. újabb vonalakon indítanak autóbuszjáratokat borsodban

vid gg szb ki

1963. október 16.

a miskolci 3-as aköv a távolsági autóbuszközlekedés fejlesztésére az idén eddig nyolcvan ikarus társaskocsit állított forgalomba. ezek nagyrészt ugyan a bódés karosszériájú, ugynevezett fakarusz kocsik kicserélésére használták fel, de a vállalat így is havonta mintegy négy és félmillió utassal többet szállít mint tavaly. a kocsiparkot az év végéig újabb tizen-nyolc ikarus-szal bővítik. így lehetővé válik az is, hogy október végétől mintegy tíz új vonalon indítsanak autóbusz-járatokat. /mti/

--

13.05/a

- 22 -

b 40. megkezdtek a kisebb gépi berendezések forgatási próbáit a tiszai vegyikombinát ammóniagyártó csarnokában

vid gg szb ki

1963. október 16.

a szovjetunió segítségével épülő tiszai vegyikombinát nitrogén műtrágyagyárának mintegy hatvan létesítményében a nyári hónapokban meggyorsult a szerelések üteme. a munkákban résztvevő több mint harminc különböző vállalat dolgozói arra törekedtek, hogy a tél okozta elmaradásokat pótolva, az egyes részfeladatokat az előírt határidőre elvégezzék.

a jó együttműködés eredménye, hogy októberben a vegyikombinát legnagyobb épületében, a 200 000 léghöbméteres ammóniagyártó csarnokban - amelyben hat egymásba kapcsolódó üzembrészt alakítanak ki - megkezdtek a kisebb gépi berendezések forgatási próbáit és ellenőrző méréseit. először a nitrogénfúvó forgatását végezték el. a szovjet gyártmányú gép igen jól működött és járátása során a szakemberek semmiféle rendellenességet nem észleltek. ezután - a közeli napokban - kerül sor a földgáz bontásához szükséges négy oxigénfúvó próbajáratására, valamint az indító gázfúvók ellenőrző mérésére.

az épületcsarnokban a különböző vállalatok dolgozói - szovjet szakemberek irányításával - jó ütemben végzik az ugynevezett vezérgépek szerelését. így minden remény megvan arra, hogy a tvk nitrogén műtrágyagyárában a jövő év nyarán megkezdhetik a termelési próbákat. /mti/

--

bb 41. több mint ötmillió forintot költenek községfejlesztésre a fehérgyarmati járásban - ülést tartott a járási tanács

vid gk szb fm

1963. október 16.

a jövő évi községfejlesztési tervekről tárgyaltak a fehérgyarmati járási tanács szerdai ülésén. a program szerint 1964-ben több mint ötmillió forintot költenek községfejlesztési célokra a 35 ezer lakosu járásban. a lakosság 660 ezer forint értékű társadalmi munkával támogatja az építkezéseket. többek között fehérgyarmaton, tunyogmatolcson és milotán bővítik a villanyhálózatot. befejezik a tunyogmatolcsi orvosi rendelő és lakás építését. zsarolyában autóbusz-várótermet, turistván-diban egészségházat építenek. kisarban, tiszakóródon óvoda, nagyszekeresen pedagógustakás építéséhez kezdenek. a járás községeiben 13.5 négyzetkilométernyi szilárdburkolatú járdát létesítenek. kilenc községben végeznek parkosítást, hét községben pedig összesen 54 ezer forintot irányoztak elő társadalmi tanulmányi ösztöndíjakra. /mti/

--

13.32/a

- 23 -

bb 42. hazaérkezett szabó ferenc az európai zeneművészeti főiskolák koppenhágai közgyűléséről

i ol/gg szb fm

1963. október 16.

szabó ferenc kossuth-díjas kiváló művész, a liszt ferenc zeneművészeti főiskola főigazgatója hazaérkezett dániából. az mti munkatársának elmondotta, hogy az elmúlt héten résztvett az európai zeneakadémiák és zeneművészeti főiskolák nemzetközi egyesületének koppenhágai közgyűlésén.

- az egyesület két-három évenként tartja közgyűléseit, amelyeken a résztvevők a zenepedagógia időszerű kérdéseit tárgyalják meg, - mondotta a főigazgató. - ezuttal többek között az operaénekes- és hangszeres művésztápnótlás kérdéssel foglalkoztunk, abból a követelményből kiindulva, hogy ma már másként kell operaénekeseket és hangszeres művészeket képeznünk, mint 20-30 évvel ezelőtt. nemcsak kiképzésük problémáival kell foglalkoznunk, hanem segítenünk kell őket abban is, hogy megtalálják helyüket az életben. módot kell adnunk arra, hogy az utolsóéves főiskolai növendékek még tanulmányi idejük alatt hangversenydobogóra, illetve operaszinpadra léphessenek, hogy találkozhatnak és kapcsolatot teremthessenek a közönséggel.

a közgyűlés megnyitóján ott volt kodály zoltán is, aki felhívásában vázolta a zenepedagógia néhány fontos problémáját.

- a megbeszélésen - ahol nemcsak a magyar liszt ferenc zeneművészeti főiskolát, hanem megbizásból a berlini, a weimari, a drezdai és a lipcsei főiskolákat is képviseltem - sok hasznos tapasztalatot szereztem, amelyeket idehaza is igyekszem alkalmazni - fejezte be nyilatkozatát szabó ferenc. /mti/

--

bb 43. országos moziüzemi tanácskozás kecskeméten

vid gg szb fm

1963. október 16.

kedden és szerdán országos moziüzemi tanácskozást tartottak kecskeméten. az értekezleten a megyei moziüzemi vállalatok igazgatói és műszaki osztályvezetői vettek részt. hanesch lászló, a mokép bács megyei igazgatója beszámolt a megye mozihálózatának fejlődéséről, új szélesvásznú filmszínházzal gazdagított a megye, s nagy összegeket költöttek a régi mozik felújítására, korszerűsítésére. ezután a mokép-vezetők ismertették saját területük tapasztalatait. /mti/

--

13.45/a

- 24 -

bb 44. időjárásjelentés

gg szb

1963. október 16.

a meteorológiai intézet jelenti október 16-án, szerdán 13 órakor:

többórás napsütés

az utóbbi 24 óra folyamán európa nagy része felett csendes, száraz, észak- és kelet-európában, továbbá a brit szigeteken néhány helyen viszont esős időjárás alakult ki. hazánkban tegnap az északkeleti részekeken erősen felhős maradt az idő és néhány helyen eső is esett. a csapadék mennyisége sárospatakon elérte a 7 és kisvárdán a 12 millimétert. az ország többi részén csak kisebb felhőátvonulások voltak. a nap általában 4-9, az északkeleti megyékben 1-4 órán át sütött. a hőmérséklet a koradélutáni órákban 12-15 fokig emelkedett. ma hajnalban mínusz 1 - plusz 4 fokig süllyedt. ma délelőtt gyengén felhős, több helyen szeles volt az idő.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 10.0 fok volt, a sokévi átlagnál 1.5 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 11 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 772 milliméter, alig változik.

várható időjárás cösütörtök estig: többórás napsütés, reggeli ködök. helyenként élénk délkeleti, déli szél. eső nem lesz. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 - plusz 4 fok között, több helyen talajmenti fagy. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 12-16 fok között.

a duna vizállása budapestnél szerdán délelőtt 11 órakor 262 centiméter. /mti/

--

bb 46. megjelent a piacon a husvéti rozmaringalma - olcsóbb lett a karfiol

i n.j./gk szb ká

1963. október 16.

a nagyvásártelepre szerdán reggel 56 vagon és 197 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 30 vagon étkezési burgonya, 1 vagon vöröshagyma, 1 vagon fejeskáposzta, 3 vagon zöldpaprika, 2 vagon gyökérzöldség, 2 vagonogyoró, 8 vagon alma, 6 vagon szőlő, 1 vagon tojás és 2 vagon vágottbaromfi.

/folyt.köv./

13.55/a

- 25 -

bb 46. /megjelent a piacon... 1. folyt./- szb

a földművesszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata szerdán mérsékelte a tisztított karfiol fogyasztói árát, kilónként 1.40-2 forintért hozták forgalomba. megjött az alföldről a husvétli rozmaringalma, osztályozva kilónként 2.40-4.80 forintért árusították. a gyalult tököt kilónként 3.80, a hordós sósvizes uborkát 6.50, a savanyukáposztát 3.60, a paprikasalátát 6.60 forintért adták. /mti/

--

bb 45. carlos foth előadása székesfehérvárott

vid gg szb fm

1963. október 16.

carlos foth, az ndk legfelsőbb államügyészségének államügyésze, a globke per előkészítése, címmel szerdán előadást tartott székesfehérvárott fejér megyei jogászáinak. /mti/

--

bb 47. a budapesti máv-szimfónikusok a nemzetközi gordonkaverseny döntőjének zenekari kíséretére készülnek

i ol/gg-lm m

1963. október 16.

a budapesti nemzetközi zenei versenyek gordonka-döntőjének második szakaszában, október 19-én és 20-án a versenyzőket a budapesti máv-szimfónikusok zenekara kíséri. a zenekar nagy gonddal készül a fellépésekre, a műsoron szereplő tiz versenymű próbáit már szeptemberben megkezdték. dvorák, szostakovic, schumann, honegger, milhaud, prokofjev, hacsaturjan és hindemith egy-egy művét lukács miklós, lukács ervin, németh gyula és sándor jános karmesterek tanították be, akik majd a versenyeken a zenekart vezénylik. /mti/

--

14.30/a

- 26 -

W

bb 48. magyar tanszeripari kiállítás nyílik varsóban

i vt/gg-lm zs

1963. október 16.

varsóban a tudomány és kultúra palotájában október 21-én magyar tanszeripari kiállítás nyílik, amelyet a művelődésügyi minisztérium, az iskolai felszereléseket értékesítő vállalat és az iskolai taneszközök gyára rendez. a kiállításon biológiai és fizikai szemléltető eszközöket, politechnikai felszereléseket mutatnak be. /mti/

--

bb 49. október 19-én nyílik berény róbert emlékkiállítása a nemzeti galériában

i tf-lm fm

1963. október 16.

a magyar nemzeti galériában október 19-én, szombaton 13 órakor nyitják meg berény róbert festőművész emlékkiállítását.

a tárlatot a 20. századi magyar piktura jeles mestere halálának tizedik évfordulója emlékére rendezik. az ünnepélyes megnyitón bortnyik sándor, a magyar népköztársaság érdemes művésze mond beszédet. /mti/

--

bb 51. harmincadik éjszaka a traktoron

vid j-lm ká

1963. október 16.

szolnok megyében a mezőturi gépállomás után a fegyverneki is teljesítette éves tervét. a 100 erőgéppel rendelkező mezőgazdasági üzem szerda reggelig 120 000 normálhold értékű munkát végzett a körzetéhez tartozó 11 termelőszövetkezetben. ötven erőgéppel éjjel-nappal szántanak, vetnek a traktorosok, teljesítményük így alaposan megnövekedett. a gondjaikra bizott vetésterület 85 százalékán, 9 és félezer holdon már földbe tették az őszi búzát, és úgy tervezik, hogy október 22-re egy tsz kivételével végeznek a kenyérgabona vetésével. az őszi munka napjaiban csörgő istván traktorosbrigádja szép helytállásról tesz bizonyosságot. tizenegy erőgéppel éjjel-nappal dolgoznak, és keddről szerdára virradóra már a 30. éjszakát töltötték munkával. az örményesi új élet tsz-ben jóval a határidő előtt befejezték a kenyérgabona vetését, és gépeiket nyomban a kétpói szabadság tsz-be irányították át. a brigád tagjai naponta egyenként 25 hold földet készítenek elő vagy vetnek be. a 25 holdas teljesítmény elérése esetén hétköznap napi 50 forint, vasárnap 100 forint jutalmat kapnak a gépállomástól. /mti/

--

14.45/a

- 27 -

W

bb 50. kényelmesebb, jobban felszerelt lakások, több beépített konyha - a második ötéves terv lakásépítési programjának megvalósításáról tárgyalt a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t zs/gg szb zs

1963. október 16.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén a második ötéves terv lakásépítési előirányzatainak megvalósításával, az új otthonok építésének időszerű feladataival foglalkozott. a tervosztály beszámolója szerint az 1960-1965 közötti időszakban előreláthatólag körülbelül 23 000 tanácsi és szövetkezeti lakás kerül tető alá budapesten. a nagyarányú építkezésekkel egyidejűleg gondot fordítanak a járulékos beruházásokra is, és - jobbára az új telepeken - 220 általános iskolai tantermet, 2 000 óvodai, 1120 bölcsődei helyet biztosítanak az új otthonokba költözőknek. természetesen az előirányzatok között szerepel számos kereskedelmi, vendéglátóipari, szolgáltató egység építése, berendezése és többkilométer hosszúsági víz-, csatorna- és gázvezeték lefektetése.

az ötéves terv hátralevő időszakában épülő lakásoknál a tervezők és a kivitelezők egyaránt arra törekcsenek, hogy növeljék az új otthonok alapterületét, s a lehetőséghez mérten minél több fél- azaz kis-szobával bővített lakást adjanak át rendeltetésüknek. a kötelező előírások között szerepel többek között az is, hogy az építőknek gondoskodniuk kell az egyedülálló személyek, gyermektelen házaspárok és nyugdíjasok elhelyezésére alkalmas otthonokról, s az új lakások mind nagyobb százalékát kell ellátni beépített szekrényvel, illetve konyhabutorral.

az előírások figyelembevételével a szakemberek felülvizsgálták a soronkövetkező lakásépítkezések beruházási programjait. a felmérések alapján tervbe vették, hogy az épülő új lakások több mint nyolcvan százalékát beépített szekrényvel, több mint 67 százalékát pedig beépített konyhával látják el. valamennyi új otthonban lesz fürdőszoba, s az eredetnél több lakás számára biztosítják a központi melegvízellátást. a lehetőségekhez mérten a kályhafűtés rovására némiképp javítják a távfűtésű lakások arányát - ez előreláthatólag 73 százalékra emelkedik - s a lakások 9 százalékában tömbfűtés, vagy központi fűtés, illetve gázfűtés lesz.

az új lakások szobaszám szerinti megoszlásában lényeges változást nem terveznek; az új otthonoknak mintegy 53 százalékát kétszobásra, vagy ennél nagyobbra építik. /mti/

--

14.55/a

- 28 -

bb 52. erősebb segíti a gyengébbet a vetésben - a kenyérgabona háromnegyed része földbe került már baranyában

vid j-lm ká

1963. október 16.

a kenyérgabona vetése október közepén döntő szakaszába jutott. baranyában a tervezett terület háromnegyed részén került már földbe a mag, ami kétségkívül jó eredménynek számít. ám a sokévi tapasztalat szerint éppen a vetésterv utolsó negyedének teljesítése okozza mindig a legnagyobb problémát. a nehézségek most is jelentkeznek, és ezek közül a legfőbb, hogy a kukorica törésének, illetve a szár vágásának lassúsága kezd kerékkötőjévé válni a szántótraktoroknak. számos termelőszövetkezetben géphiány és szervezatlenség veszélyezteti a kenyérgabona vetésének határidőre történő befejezését. az erősebb segítse a gyengét mozgalom, amely évközben már sok szép példát és jó eredményt hozott a megyében, megélték az őszi munkák idején. tucatnyi szövetkezeti gazdaság végzett már a vetéssel, és ezek most segítséget nyújtanak a munkával elmaradt társaiknak. a szederkényi karasica gyöngye tsz például a vetés befejeztével 5 erőgépet és 12 traktorosát illetve szerelőjét küldte át a berkesdi szövetkezetbe. az országos hírű bólyi kossuth tsz főagronómusa és párttitkára kovácsszénájára ment segíteni, s mindaddig ott maradnak és szervezik a munkát, amíg ez a termelőszövetkezet is befejezi a vetést. a megyében 18 olyan tsz elnök van, aki egyidejűleg két vagy három gazdaságot irányít. a közös vezetés alatt álló termelőszövetkezetek önzetlen segítséget nyújtanak most a rászoruló szomszédaiuknak. /mti/

--

bb 53. szabolcs megye két járása már teljesítette kenyérgabonavetéstervét

vid j szb ká

1963. október 16.

Lendületesen halad a szántás-vetés és betakarítás szabolcs-szatmár megye termelőszövetkezetek határában. eddig több mint 150 000 hold földről kerültek raktárba, illetve tárolóhelyre a kapások, s a tarlókat nyomban felszántották, előkészítették vetés alá. a nagyüzemek minden eszközt használatba vettek, hogy meggyorsítsák a munkát. többek között csaknem 2000 fogatos vetőgép tevékenykedett az elmúlt hetekben a nagyüzemi táblákon. már szeptember végére befejezték a rozs vetését, s rövidesen végeznek a buza vetésével is.

/folyt.köv./

15.05/n

-29-

HE

bb 53. /szabolcs megye... 1. folyt./- szb

a közös gazdaságok összesen több mint 70 000 holdon tették földbe a nagyhozamu szovjet és magyar fajták magját. a megyében elsőnek a nyirbátori járás termelészövetkezetei teljesítették 5 százalékkal megtoldott vetési tervüket, majd kedden este a csengeri járás közös gazdaságai is jelentették, hogy a vállalt határidőnél 5 nappal hamarabb földbe tették a kenyérgabona magját. a két járásban 22 termelészövetkezet azonban tovább folytatja a vetést, mert a tervet 10-15 százalékkal túl akarják szárnyalni.

megyeszerte nagy gondot fordítanak a minőségi munkára. ahol lazább szerkezetű talajba vetik a búzát, két hengerezést alkalmaznak, hogy a földet tömörítsék, és ezáltal biztosítsák az egyenletes kelést.

az ország másik szélén, vas megyében is jó ütemben halad a szántás-vetés, jobban mint az előző években bármikor. a kedvező időjárást kihasználva szerdáig a tervezett terület több mint 90 százalékan földbe került a vetőmag. százon felül van azoknak a termelészövetkezeteknek a száma, amelyek végeztek a vetéssel. /mti/

--

bb 54. közlekedési balesetek

i bc/j szb zés

1963. október 16.

a bajcsy-zsilinszky ut és az alkotmány utca kereszteződésénél egy személygépkocsi - mert vezetője, szentpály imre 54 éves budapesti lakos elmulasztotta az elsőbbségadást - összeütközött egy motorkerékpárral. a motorkerékpár vezetője, lakatos lajos, 45 éves budapesti lakos súlyosan megsérült.

a hungária körut és a salgótarjáni utca kereszteződésénél egy 75-ös trilibusz, mert vezetője, pocsor sándor nem adta meg az elsőbbséget, - összeütközött egy motorkerékpárral. székely imre, a motorkerékpár vezetője könnyebben megsérült.

a 22. kerületi nagytérenyi ut 234. számú ház előtt egy tehéngépkocsi - vezetőjének, rákos lajosnak figyelmetlensége miatt - összeütközött egy lovaskocsival. nagy imre, 42 éves kertész, aki a lovaskocsit hajtotta, könnyebben megsérült. /mti/

--

15.12/n

-30-

KE

bb 55. kábelbeázás eső nélkül - kijavították a lágymányos telefonközponti hibás kábeleit

i kf/kf/m/vg

1963. október 16.

a nagy esőzések idején gyakori, hogy a fővárosban a telefonkábelek beáznak, megrongálódnak. az utóbbi napokban azonban nem-hogy eső nem esett, de verőfényes idő volt. éppen ezért hatott meglepetésként, hogy a lágymányos központ területén 9 kábel beázott, s ennek következtében vasárnaptól mintegy ezer telefonelőfizető készüléke némult el.

az üzemzavart az okozta, hogy a bartók béla ut 57. számú ház előtt egy víznyomócső megrepedt, s a nagynyomással feltörő víz a kábelcsatornákon keresztül elárasztotta a lágymányos központ kábelpincéjét.

a vizet a tűzoltóság kiszivattyuzta, s a posta hétfőre az összeköttetések nagyrészt ideiglenesen helyreállította. szerdára a központ jelentése szerint a hibás kábeleket véglegesen kijavították, s így az ezer telefonelőfizető állomása már zavartalanul működhet. /mti/

--

bb 56. népművészeti kiállítás nyiregyházán

vid/gg/m/fm

1963. október 16.

a szabolcs-szatmár megyei népművészeti és háziipari szövetkezet rendezésében szerdán nyiregyházán kiállítás nyílt népművészeti és háziipari termékekből. délután a népművészeti szövetkezetek elnökei és iparművészei szakmai ankéton vettek részt. a közeljövőben a nyiregyházi népművészeti és háziipari szövetkezet termékeiből gyermekruha-bemutatót rendeznek. /mti/

--

bb 57. befejezték a dorogi karbidgyár bővítését

vid/gg/m/ki

1963. október 16.

az országban mindössze két karbidgyár működik, a dorogi szénfeldolgozó vegyipari vállalat dorogi és tatabányai üzeme. a gyárak a hazai szükségleteket nem tudják kielégíteni és a tonnánként 4500 forintba kerülő karbidból jelentős mennyiséget importálnak. ezért bővítik, korszerűsítik a komárom megyei karbidgyárakat. a dorogi üzem bővítését szerdán befejezték. jelentősen növelték a transzformátorállomás, a kemencék teljesítményét és automatizálták, gépesítették a legnehezebb fizikai munkákat. ezzel negyven százalékkal növelték a gyár teljesítőképességét.

a tatabányai karbidgyár bővítését a jövő évben kezdik meg. /mti/

--

15.26/n

-31-

MO

bb 58. a közúti balesetelhárítási tanács ülésén megállapították: a balesetek számának aggasztó növekedése megköveteli a sokkal szélesebbkörű, hatékonyabb felvilágosító munkát

1963. október 16.

t hbj/gg/m/vg

szerdán a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének tanácstermében ülést tartott a közúti balesetelhárítási tanács, amelyen megjelent földvári László közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes.

földvári aladán a kszdsz főtitkára megnyitójában kifejtette, aggasztóan emelkedik a közúti balesetek száma. ez év első felében 6225 baleset fordult elő, ezerháromszáznál több mint a múlt év hasonló időszakában. a balesetek 52 százaléka vidéken, 48 százaléka pedig budapesten történt. mindez arra hívja fel a figyelmet, hogy az eddiginél sokkal szélesebb körben és sokkal hatásosabban kell a veszélyre figyelmeztetni a gépkocsivezetőket és a gyalogosokat.

dr. dömény istván, a közúti balesetelhárítási tanács titkára ismertette a tanács eddig végzett munkáját. megszervezték az „udvariassággal a biztonságos közlekedésért”, mozgalmat és megkezdtek munkájukat a megyei balesetelhárítási tanácsok, kreszketőkkel, előadások rendezésével segítik a gyalogosok és a gépkocsivezetők társadalmi oktatását. különösen jól dolgoztak a komárom-, a fejér-, a borsod- és a baranya megyei tanácsok.

a továbbiakban megjelölte a feladatokat. néhány 10-15 perces filmet készítenek a gyermekek, a gyalogosok, a motorosok tájékoztatására, s a lehetőségekhez mérten ezeket a filmeket a filmszínházakban is bemutatják. az iskolai kresz-oktatás érdekesebbé, vonzóbbá tételére színes dia-szalagot bocsátanak a tanárok rendelkezésére. a jövőben óriási transzparensok is figyelmeztetnek a főútvonalakon, kereszteződésekben, hogy óvatosabb, körültekintőbb közlekedéssel el lehet kerülni a baleseteket. „utavaló”, címmel havonta 25.000 példányban látogat jelentetnek meg, amelyben részletesen ismertetik a balesetelhárítás újabb eredményeit.

a tanácskozáson rima sándor rendőrőrnagy a komárom megyei balesetelhárítási tanács munkájáról adott számot. elmondotta, hogy a legjobb hivatásos gépkocsivezetők bevonásával tatabányán önkéntes rendőri szolgálatot rendszeresítettek. tizennégy iskolában szervezték meg a közlekedési órket, százhárom kiváló gépkocsivezetőt tüntettek ki, harmincnégy iskolában tartottak előadásokat. tózsér lászló, a fejér megyei tanács közlekedési osztályvezetője a fejér megyei balesetelhárítási tanács munkájáról adott számot. több javaslatot terjesztett elő, szorgalmazta hogy az országutakon létesítsenek kitérőket, így az országuton megpihenő gépkocsivezetők kocsijaikkal nem zavarják a közúti forgalmat.

/folyt.köv./

15,49/m

- 32 -

bb 58. /a közúti ... 1. folyt./ m

sajnálatos, hogy sok városban nincs elég játszótér, emiatt az utakra szorulnak a gyerekek, s ez sok tragédia okozója. javasolta, hogy balesetelhárítási szempontból sokkal nagyobb gondot kell fordítani a balatoni műutra, mert az országban ott történik a legtöbb baleset.

az ülésen elhatározták, hogy versenyt indítanak a balesetelhárítási tanácsok között. a versenyben elért eredményeket évenként értékelik, s a legjobb tanács megkapja a vándorszerleget.

intézkedési tervet is elfogadtak az ülésen, amely előírja, hogy még erőteljesebben mozgósítsák a társadalmi erőket a balesetelhárítás érdekében, a tanácsok hívják fel az érdekelt vállalatok figyelmét a közutakon tapasztalható hiányosságokra, javaslatot készítsenek a hivatásos gépkocsivezetők továbbképzésére és mélyrehatóbban elemezzék, vizsgálják az egyes balesetek okait. /mti/

---

bb 59. pécs-baranyai műemléki és muzeumi albizottság alakult

vid/gk/m/fm

1963. október 16.

pécs megyei jogu város tanácsának népművelési állandó bizottsága és a baranya megyei tanács építésügyi és művelődésügyi állandó bizottsága szerdán közös építésügyi és muzeumi állandó bizottság megalakítására hívta össze az ügyben érdekelteket. az erről szóló előterjesztés hangsúlyozta, hogy a janus pannonius muzeum - amelyet az országban elsőként adtak tanácsai kezelésbe - az utóbbi években nagy fejlődést ért el. ebben az évben például hárommillió forintos költségvetéssel dolgozik, s jelenleg már a feltárások színhelyén jól használható összkomfortos lakókocsival és a terepbejárásban, leletmentésben nagy segítséget nyújtó személygépkocsival rendelkezik. műemlékvédelmi célokra 950 ezer forintot költöttek ebben az évben baranyában. a muzeumi ügy és a műemlékvédelem további fejlődését azonban hátráltatja, hogy a két - munkájában rokon és egymást kiegészítő - intézmény külön főhatóságokhoz tartozik. ezért hívták össze most ezt a tanácskozást, hogy az országban először ennek az ügynek a rendezésében is utóbbi szerepet vállaljanak, és a két szerv munkájának tökéletesebb egybehangolására közös műemlékvédelmi és muzeumi albizottságot hozzanak létre. az albizottság egyrészt összekötő szerepet lát el a baranya megyei és a pécs városi tanács között, másrészt a soronlevő feladatok megvalósításában együttműködik a két tanács szakigazgatási szerveivel.

/folyt.köv./

16.30/n

-33-

M

bb 59. /pécs-baranyai ... 1. folyt./ m

a javaslatot elfogadták; megválasztották a bizottság tagjait és meghatározták a munkaprogramot is. eszerint felülvizsgálják a megye muzeumait és műemlékeit s a munkába bevonják a falusi pedagógusokat is. a műemlékekről kártyékat készítenek és azokat képpel, levéltári adatokkal, korabeli metszetekkel egészítik ki. felkutatják a népi építészeti emlékeket, gondoskodnak a népi műemlékek megóvásáról. /mti/

...-

bb 60. római sándor látogatása a budapesti konzervgyárban

gk/m/zs

1963. október 16.

római sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja szerdán délelőtti hévizi istvánnak, a 10. kerületi pártbizottság titkárának társaságában meglátogatta a budapesti konzervgyárat. a vendégeket háber sándor igazgató, vilmányi imre párttitkár, szamosi miklós szakszervezeti titkár, méhes istván kisz-titkár és szücs sándor főkönyvelő fogadták. háber sándor rövid tájékoztatót adott a gyár munkájáról, termelési eredményeiről és az előttük álló feladatokról. a tájékoztató után a vendégek megtekintették az üzemegységeket, majd elbeszélgettek az üzem gazdasági és tömegszervezeti vezetőivel. /mti/

...-

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 50. sz. /kényelmesebb, jobban .../ utolsóelőtti bekezdésének alulról a 7. sorában a szöveg helyesen:

..beépített szekrényel, 67 százalékát pedig ...

/mti/

16.40/n

-34-

me

bb 61. fűtött „réten”, sétál a nandu - 21 kisvízi csörgőkigyó a fővárosi állatkertben

1/kz/m/ká

1963. október 16.

a fővárosi állatkert sétautjai mellett elhelyezett pálmákat, kaktuszokat és egyéb hidegre érzékeny növényeket az utóbbi napokban „beköltöztették”, az időközben tatarozott pálmaházba. párás, meleg trópusi levegőjében várják meg a következő nyarat. a madár osztály egyik értékes új szerzeménye, a különleges szépségű nandu ugyancsak „befűtetett”, magának elégedetten sétálgat kellemesen meleg lakosztálya üdezőld „rétjén”, a hozzá hasonlóan új lakóknak számító feketenyaku hattyúk - e nagyon szép, dekoratív hatású madarak - viszont még most is a nagy tavon lubickolnak régi, budapesti illetőségű rokonaik társaságában.

a terráriumban két ritka családi esemény történt. az egyik kobra- az állatkert történetében először - 20 tojást rakott. a vízi csörgőkigyóknál viszont már napvilágra is jött nem kevesebb mint 21 kis csörgőkigyó. a fiatal állatok máris táplálkoznak és szívesen melegszenek az infralámpák alatt. /mti/

...-

bb 64. nagy hőingadozásokat hozott a „vénesszonyok utónyara”, hajnalban mínusz 1-2 fok, délután plusz 14-15 fok

1 cs/gk/m/cz

1963. október 16.

az október közepétől gyakran egy-két hétig tartó derült és többnyire csöndes időszakot a köznyelv vénesszonyok utónyarának nevezi. fő jellegzetessége ennek, hogy már csak a nappalok kellemesek, éjszakánként - ha nincs borulás - fagy lopakodik végig a völgyeken.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán kapott tájékoztatás szerint szerdára virradóra már nemcsak a fagyzugokban, de másfél méter magasságban is több vidéken 0 fok alá süllyedt a hőmérséklet: szeged és makó vidékén mínusz 1-2 fokot mutattak a hőmérők, a talajszinti levegő a fagyzugokban mínusz 5-6 fokos volt. budapest belterületén plusz 1 fokiig, a külvárosok egyes tájain mínusz 1 fokiig terjedtek a minimumok.

a nagy hőmérsékleti ingadozásokra jellemző, hogy a „fagycsipte”, vidékeken emelkedett legmagasabbra a nappali hőmérséklet: szerdán délután általában 13-14 fok meleg volt az országban, szeged és békéscsaba állomása 15 fokot jelentett. /folyt.köv./

17.24/n

-35-

me

bb 64. /nagy ... 1. folyt./ m

a szerdán még élénk keleti, délkeleti szél csütörtökre tovább mérséklődik, gyenge éjszakai fagyokra azonban továbbra is számítani kell. a csütörtöki maximumok - a várható derült időben - előreláthatólag a szerdaihoz hasonló 12-16 fokok szinten alakulnak ki. /mti/

---

bb 65. jövőre háromszorosára növekszik a szentesi óragyár termelése

1963. október 16.

i vid/gg/m/ki

a szentesi óragyárban szerdán üzemi alktivgyűlést tartottak, amelynek részvevőit pesta kálmán, a budapesti óragyár igazgatója tájékoztatta a szentesi telep kialakításának helyzetéről és távlatairól. elmondotta, hogy a meggyorsított ütemterv szerint december 31-ig befejezik a villamos felszerelési anyagok gyártásának szentesre telepítését, illetve a nagyszámu gépi berendezés elszállítását, felszerelését. így a szentesi gyár egység termelési értéke jövőre már eléri a száztizmillió forintot, az ideinek csaknem a háromszorosát. a dolgozók létszámát mintegy négyszázzal növelik.

a következő években az ország műszeripari alkatrészgyártó központjává alakul szentes. jövőre kezdik meg a nagy gyárcsarnok építését, amelyben a legmodernebb gépsorokkal, speciál-gépekkel nagy sorozatban gyártják majd a szabványosított alkatrészeket. a gyár évi termelési értéke meghaladja majd a háromszázmillió forintot. /mti/

---

bb 66. október 21-én derkovits-kiállítás nyílik bukarestben

1963. október 16.

i tf/m/fm

derkovits gyula alkotásaiból október 21-én kiállítás nyílik bukarestben. a nagyszabásu tárlat mintegy félszáz műtárgyból álló anyagát oelmacher anna művészettörténész, a magyar nemzeti galéria tudományos munkatársa állította össze a mester legszebb festményeiből és grafikáiból. a nagy proletárfestő műveit a nyugati országokban már több ízben láthatta a tárlatlátogató közönség, - szomszédos népi demokratikus országban azonban ez alkalommal szerepelnek először a művész alkotásai. /mti/

-36-

17.30/n

me

bb 62. ladahiány és szállítási nehézség akadályozza az almatermés betakarítását - a friss szüretelésű mustok már 22-26 fokosak, tokaj-hegyalján kitűnő az aszusodás

i cs/j vm ká

1963. október 16.

az almatermés - a helyenként súlyos jégkárok ellenére - országosan bőséges: a jelek szerint eléri a 25.000 vagont. az ugynevezett fehér fajták szedését mindenütt befejezték, a piros fajtáké teljes erővel zajlik. a földművelésügyi minisztérium kertészeti főosztályára érkezett jelentések szerint október első harmadában a téli almának 55 százalékát szedték le, az átvétel azonban a lada, a szállító gépkocsik, és a vagonok hiánya miatt akadozik. a termelés vezető szakemberei sürgetik a szállítás meggyorsítását. ha ugyanis a csomagolással és a szállítással csak a jelenlegi ütemben haladnak, legalább 6000 vagonnyi kitűnő minőségű alma áll majd prizmákban a fagyok beálltakor, s így nyilvánvalóan sokat veszít értékből.

a szőlőszüret a szokásosnál hamarabb kezdődött a bortermő vidékek többségén. a legutóbbi hetek jobbára a száraz időjárása kedvezett a még tőkén maradt szőlőkérésnek: míg például a szeptemberi szüretelésű szőlők általában 12-15 fokos mustot adtak, az október derekán sajtolt mustok 20 fok körüliek voltak, de sok helyütt mértek 22-26 fokot is. a tokajhegyaljai borvidéken igen erőteljes aszusodás indult meg az elmúlt hetekben. az őszelőji rothadás miatt észrevehetően csökkent a szőlők terméshezama, de a holdankénti átlag így is meghaladja a nyáron becsült hozamot. legjobb a szüret heves és nógrád megyében, ahol 20 mázsás átlagra számítanak. /mti/

---

bb 63. befejeződött a vizsgálat a debreceni négyes tragédia ügyében

tm vm zs

1963. október 16.

a hajdu-bihar megyei rendőrfőkapitányság befejezte a vizsgálatot a debreceni köztisztasági hivatalban október 11-én lezajlott négyes tragédia ügyében. a vizsgálat megállapította, hogy galamb sándornak, a vállalat volt műszaki vezetőjének hosszú évek óta nézeteltérései voltak a vállalat igazgatójával és több dolgozójával. október 11-én ismét vita alakult ki az igazgató szobájában, ahol jelen volt a vállalat főkönyvelője és adminisztrátornője is. galamb sándor a vita során feltehetően pillanatnyi elszárvadásban határozta el magát a tragikus cselekedetre. /mti/

17.38/n

-37-

me

bb 67. központi vezetőségi ülés a nyomda-, a papíripar és a sajtó dolgozóinak szakszervezetében

t tó/tm/m/vg

1963. október 16.

a nyomda-, a papíripar és a sajtó dolgozói szakszervezetének központi vezetősége szerdán ülést tartott. a tanácskozáson résztvett bugár jánosné, a szot titkára is. a központi vezetőséget földi lászló, a könnyűipari miniszter első helyettese tájékoztatta a papír- és a nyomdaipar helyzetéről, várható tervteljesítéséről és a megoldásra váró feladatokról.

a miniszterhelyettes elmondta, hogy a papíripar az év első 9 hónapjában nem teljesítette tervét, az elmaradás azonban egy területre, a cellulóze-gyártásra koncentrálódik, amelynek alapanyag, vagyis szalmahiány az oka. ha a mezőgazdaság szalmatermelése a jövő évre sem változik kedvezőbben, átfogóbb, a külkereskedelmet is érintő intézkedések szükségesek a cellulóze-gyárak alapanyag ellátásának biztosításához. a papír és a kartontermelés tervét teljesítette az iparág, a tervszerűséggel azonban ezekben az ágazatokban sincs minden rendben. az író és nyomópapír-termelés alacsonyabb a tervezettnél. körülbelül 80 százalékos tervteljesítés várható a papíripar beruházásaiban. leginkább a dunaujvárosi szalmacellulóze-gyár mellett épülő papírgyártó üzem és a csepeli papírgyár hullámkarton-üzem építésében és szerelésében tapasztalható elmaradás.

a papíripar legfontosabb feladatairól szólva a miniszterhelyettes kiemelte az elmaradások pótlásának fontosságát, s beszélt a távolabbi, 1964-es tennivalókról is. bár jövő évi terv még nincs, - nem is lehet, - az azonban bizonyos, hogy a részlettervek a második ötéves terv negyedik évére meghatározott feladatokat ölelik majd fel. az ideiglenes eredményhez képest körülbelül 7-8 százalékkal növekszik jövőre a papíripar tervfeladata, ezen belül azonban szulfid-cellulózból 30 százalékkal kell majd többet adni. a tervek szerint a dunaujvárosi szalmacellulóze-gyár jövőre eléri tervezett kapacitásának 70-80 százalékát. a legfontosabb feladatok megoldását segíti elő a papíripar több mint félmilliárd forintos beruházási előirányzata. a már folyó építkezéseken kívül megkezdik egy új létesítmény, a lábattani papírgyár tervezését. termelékenységben 4-5 százalékos javítást terveznek, s a papíripar dolgozóinak úgy kell tevékenykedniük, hogy ennek 75-80 százaléka műszaki fejlesztéssel és szervezéssel realizálódjék.

/folyt.köv./

17.45/n

-38-

bb 67. /a központi ... 1. folyt./ m

a nyomdaiparban nem lesz különösebb gond a terv teljesítésével. több, 1964-re előirányzott beruházást már ebben az évben megoldottak, s ez lehetővé teszi, hogy a nyomdaipar gyorsabb ütemben növelje export-tevékenységét. 8-9 százalékos termelésnövekedést terveznek a jövő esztendőre az export-terv azonban 20 százalékkal növekszik.

a beszámolót a központi vezetőség részletesen megvitatta, majd megtárgyalta a szakszervezet nevelő munkájának eredményeit, feladatait. /mti/

---

bb 68. hazaérkezett bulgáriai vendégszerepléséről az okiszerkel ferenc művészegyüttese

k áe/tm/m/sr

1963. október 16.

az okiszerkel ferenc művészegyüttesének tánc- és népi zenekara, valamint a soproni kisipari szövetkezetek egyesített vegyeskórusa kéthetes bulgáriai vendégszerepléséről szerdán hazaérkezett. az együttesek sikerrel szerepeltek szófiában és bulgária más városaiban. /mti/

---

bb 70. a mtesz debreceni csoportjának küldöttértekezlete

vid/gg/m/ki

1963. október 16.

debrecenben szerdán délután tartott küldöttértekezletén a mtesz helyi szervezete az elmúlt három évi munkáról adott számot.

jelenleg 19 egyesületi csoportban 3107 taggal dolgoznak s 1960 óta ezer fővel nőtt a létszám. a megye és a város fejlődését érintő közérdekű kérdések vizsgálatára is kiterjedt a szervezet működése. fontos vizsgálatokat végeztek debrecen vízellátásával kapcsolatban. megállapították, hogy a további ipartelepítés minden lehetőség megvan, mert a felszín alatti vízadó rétegekből és a keleti főcsatorna vizének debrecenbe vezetésével megfelelő mennyiségű víz biztosítható. a város fejlesztésére és a városkörnyéki települési pontok kialakítására vonatkozóan is javaslatot dolgoztak ki. az elméleti és műszaki szakemberek debrecenben a technika házában több mint husz továbbképző tanfolyamon segítették az utóbbi három évben a műszaki és szakmai szivonal növelését.

a küldöttértekezleten megválasztották a csaknem száztagú választmányt, és az irányítást végző 13 tagú intéző bizottságot. /mti/

17.54/n

-39-

bb 69. megkezdődött a magyar néprajzi kongresszus

cz vm gg zs

1963. október 16.

szerdán délután a magyar tudományos akadémián megkezdődött a magyar néprajzi kongresszus, amelyen a magyar néprajzkutatókon kívül tizenhat ország több mint hetven résztvevővel, köztük a folklór számos neves szaktekintélyével képviselteti magát.

a négynapos tudományos tanácskozást ortutay gyula akadémikus nyitotta meg. beszéde elején felolvasta kodály zoltánnak, a magyar néprajzi társaság diszelnökének a kongresszushoz intézett üdvözlőt, amely a néprajz jelentőségét hangsúlyozta a nemzetek közötti választófalak lebontásában, a népek kölcsönös megismerkedésében. felolvasta továbbá kustaa finn akadémikus és jozef gajek lengyel professzor üdvözlő táviratát.

ortutay gyula ezután a magyar néprajztudomány felszabadulás óta elért eredményeit foglalta össze. beszámolt arról, hogy a néprajznak ma hazánkban négy egyetemi tanszéke van. nemrégiben alakult meg az akadémia néprajzi kutató csoportja, kilenc tudományos kutatóval. összesen nyolcvan tudományos kutató dolgozik a néprajz területén és közülük hatvanegyet a felszabadulás után kapta diplomáját, illetve tudományos minősítését. a néprajzi muzeumok, illetve gyűjtemények száma 125. hét tudományos folyóirat, köztük a négy idegennyelven megjelenő, acta ethnographica, négy kiadványsorozat, illetve évkönyv, több mint ötven kötetnyi tudományos publikáció mutatja a magyar néprajztudomány eleven életét.

tamás lajos, a magyar tudományos akadémia nyelv-és irodalomtudományi osztályának titkára az akadémia elnöksége és az osztály nevében köszöntötte a kongresszust és a külföldi vendégeket. hangsúlyozta, hogy a kongresszus gazdag programja a magyar népi kultúra problémáin kívül különösen a nemzetközi együttműködés fokozására helyezi a súlyt.

georgios megas athéni professzor köszöntötte ezután a tanácskozást, majd dr. gunda béla debreceni professzor tartott megnyitó előadást a magyar népi kultúra szerkezeti felépítéséről és tájegységenkénti alakulásáról.

a kongresszus csütörtökön folytatja munkáját. /mti/

18.00/n

...

-40-

me

em b a r g o ma 19.40 óráig!

bb 71. a budapesti nemzetközi zenei versenyek hírei

i ol/gk/m/sr

1963. október 16.

szerdán megkezdődött a gordonkaverseny döntője a zeneakadémián. a döntőbe jutott kilenc gordonkaművész szólójátékkal lépett a zsüri és a nagy számú érdeklődő közönség elé. a versenyzők műsorán kötelező számként kodály szólószonátájának két tétele szerepelt.

este megkezdődött a vonósnégyesek döntője is. a zsüri meghallgatta a bolgár-kvartettet, amely bartók 2. vonósnégyesét és kurktchiiski: vonósnégyes című művét adta elő, és a magyar weiner-vonósnégyest, amely bartók 6. vonósnégyesét és weiner: pastorál-fantázia és fuga című művét mutatta be. /mti/

...

bb 72. magyar népi zenekari együttes utazott franciaországba

k ol/gk/m/sr

1963. október 16.

szerdán franciaországi vendégszereplésre utazott a boros lajos és kozák gábor józsef népi zenekaralból alakult együttes. az együttesel tartottak rohonczy mária és szalai lászló népdalénekesek, a pászti edit - rotter oszkár és a husz erzsébet - szó istván táncospárok is. a 23 tagu együttes november közepéig mintegy 25 koncertet ad a különböző francia városokban. /mti/

...

bb 74. időjárásjelentés

tm/m/cz

1963. október 16.

a meteorológiai intézet jelenti október 16-án, szerdán 18 órakor:

többórás napsütés

várható időjárás csütörtök estig: reggeli ködök. többórás napsütés. mérsékelt, helyenként élénkebb délkeleti, déli szél. eső nem lesz. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 12-16 fok között. /mti/

...

18.15/n

-41-

me

bb 73. földtani kirándulás a budai hegyekbe

i ol/gk/m/sr

1963. október 16.

a természettudományi muzeum vasárnap délelőtt félnapos földtani kirándulást szervez a budai hegyekbe. a kirándulókat dr. kecskeméti tibor tudományos kutató vezeti. az érdeklődőket október 20-án, vasárnap délelőtt 9 órakor várják a találkozók helyen, a 3. kerületi ujlaki templom mellett. /mti/

---

bb 75. a lengyel szejm kancelláriája küldöttségének látogatása

tm/m/zs

1963. október 16.

a magyar országgyűlés irodájának meghívására a lengyel népköztársaság szejm kancelláriájának háromtagú küldöttsége szerdán baráti látogatásra budapestre érkezett. a delegáció vezetője dr. andrzej gwizdz, a szejm irodavezetője. a küldöttséget délután vass istvánné, az országgyűlés elnöke fogadta. /mti/

---

bb 76. sziget józsef előadást tart a zeneakadémián

i ol/gk/m/sr

1963. október 16.

sziget józsef hegedűművész, a nemzetközi zenei versenyek díszelnöke október 21-én, hétfőn délután 2 órakor a zeneművészeti főiskola kistermében nyilvános előadást tart bach szólószonátáiról. előadását hanglemezekkel illusztrálja, továbbá technikai és módszertani utmutatásokat ad. /mti/

18.25/n

-42-

bb 77. a zágrábi rádió és televízió kamarazenekara

i vid fm vm

1963. október 16.

szerdán este nagyszerű hangversenyt adott a debreceni bartók-teremben. /mti-

---

bb. 78. jugoszláv parlamenti delegáció érkezett hazánkba

t/ms/tm/rj

1963. október 16.

szerdán este budapestre érkezett a jugoszláv parlament küldöttsége. a küldöttség vezetője zvonko brkics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság szkupstinájának alelnöke, tagjai: sztevan doronjszki, zlate biljanovszki, tone tribusan, bosko baskot, vlado sztrugár, jelica radojevics, radojko antonijevics, borivoje crvenics.

a vendégeket a keleti pályaudvaron ünnepélyesen fogadták. velük együtt érkezett nagy antal országgyűlési képviselő, aki a határállomásig a küldöttség elé utazott. a küldöttséget vass istvánné, az országgyűlés elnökével és polyák jánossal, az országgyűlés alelnökével az élén az országgyűlés tisztikara, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, és a külügyminisztérium több vezető munkatársa fogadta. ott volt a fogadtatáson d. csalics budapesti jugoszláv nagykövet és a nagykövetség több tagja. /mti/

- v e g e -

22.25

-43-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I, Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 350-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti beltróli hírek

1963. október 17.

bb 1. javítja a munka minőségét és növeli a dolgozók keresetét a munkaközi pihenő - tapasztalatok a hazai pamutszövőgyárban

i tz/tm vm vg

1963. október 17.

milyen hatással van a munkateljesítményre, ha a dolgozók munkaidejébe 15 perces pihenőt iktatnak - erről számolt be a hazai pamutszövőgyárban folytatott kísérletet alapján frank tiber, a mtesz titkára a textilipari dolgozók szakszervezetében tartott tudományos anketon.

amint elmondotta, a kísérletet először a szegőüzemben szervezték meg, majd kiterjesztették a fűző és a csomagoló, végül pedig a szövő üzemre is. a munkaidő negyedik órájára időzítették a 15 perces szünetet, amit aztán a dolgozók vagy az udvaron, vagy a kultúrterem előcsarnokában töltöttek el sétálva, üldögélve, sőt a szegők tornázva. később üdítésül már tánczenét is szolgáltatottak a pihenőknek. a legjobban a twist vált be.

a pihenő hatását a teljesítményre többféle szempontból is felmérték. amint kiderült, körülbelül 6-8 hét kell ahhoz, hogy a dolgozók „átálljanak”, az új rendszerre és a negyedórával rövidebb munkaidő legjobb beosztását és kihasználását a maguk számára egyénileg megtalálják. az átmeneti idő eltelté után azonban egyértelműen megállapítható volt, hogy a termelés mennyisége nem csökkent: a szünet okozta kiesést a pihenés után sikerült pótolni. a munka minősége ezzel szemben feltűnően megjavult. míg a munka közben pihent dolgozók egy hét alatt 332 minőségi hibát követtek el, a teljes 8 órát végig dolgozó társaik 435-öt. ennek a következménye tükröződött abban is, hogy egyébként azonos feltételek között a kísérleti csoportban dolgozók béréből a hibák miatt eszközölt levonások személyenként és havonta egyre inkább csökkentek a többiekéhez képest, úgy-hogy ilyen vonatkozásban a kísérlet utolsó hónapjaiban már 2-2.5-szeres különbségek adódtak.

/folyt.köv./

-1-

Handwritten signature